

İLKOKUL

MÜZİK

3. Sınıf

Ders Kitabı

Furkan KILIÇARSLAN

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun **28.11.2022** tarih ve **95** sayılı kurul (ekli listenin 2. sırasında) kararı ile 2023-2024 öğretim yılından itibaren **5 (beş)** yıl süre ile Ders Kitabı olarak kabul edilmiştir.

Kurulca bu kitabın kabul edilmiş olması ders kitabından yayınevi ve yazarın sorumluluğunu kaldırmaz.

HECCE YAYINCILIK SAN. TİC. A.Ş.

Ostim OSB Mah. Alinteri Bul. No: 29/A

Ostim / ANKARA

Tel.: (0312) 385 37 27 • Belgeç: (0312) 385 16 17

Editör

HALİL İBRAHİM MAZLUMOĞLU

Dil Uzmanı

GÜLAY ARIK

Görsel Tasarımcı

SENEM ÇETİN

Program Geliştirme Uzmanı

MUSTAFA BULUCU

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

PROF. DR. DEVRİM ALICI

Rehberlik Uzmanı

DUYGU TOPÇU

ISBN

978-625-94753-2-5

Baskı Yeri

Cem Web Ofset AŞ, ANKARA

Baskı Yılı

2024

Bu kitabın her hakkı © **HECCE YAYINCILIK SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ**'ne aittir. Fikir Eserleri Kanunu gereğince tamamı veya bir kısmı yayıncının izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılamaz, yayınlanamaz ve basılamaz.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif Ersoy

ANDIMIZ

Türküm, doğruyum, çalışkanım.

İlkem küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak; yurdumu, milletimi
özümnden çok sevmektir.

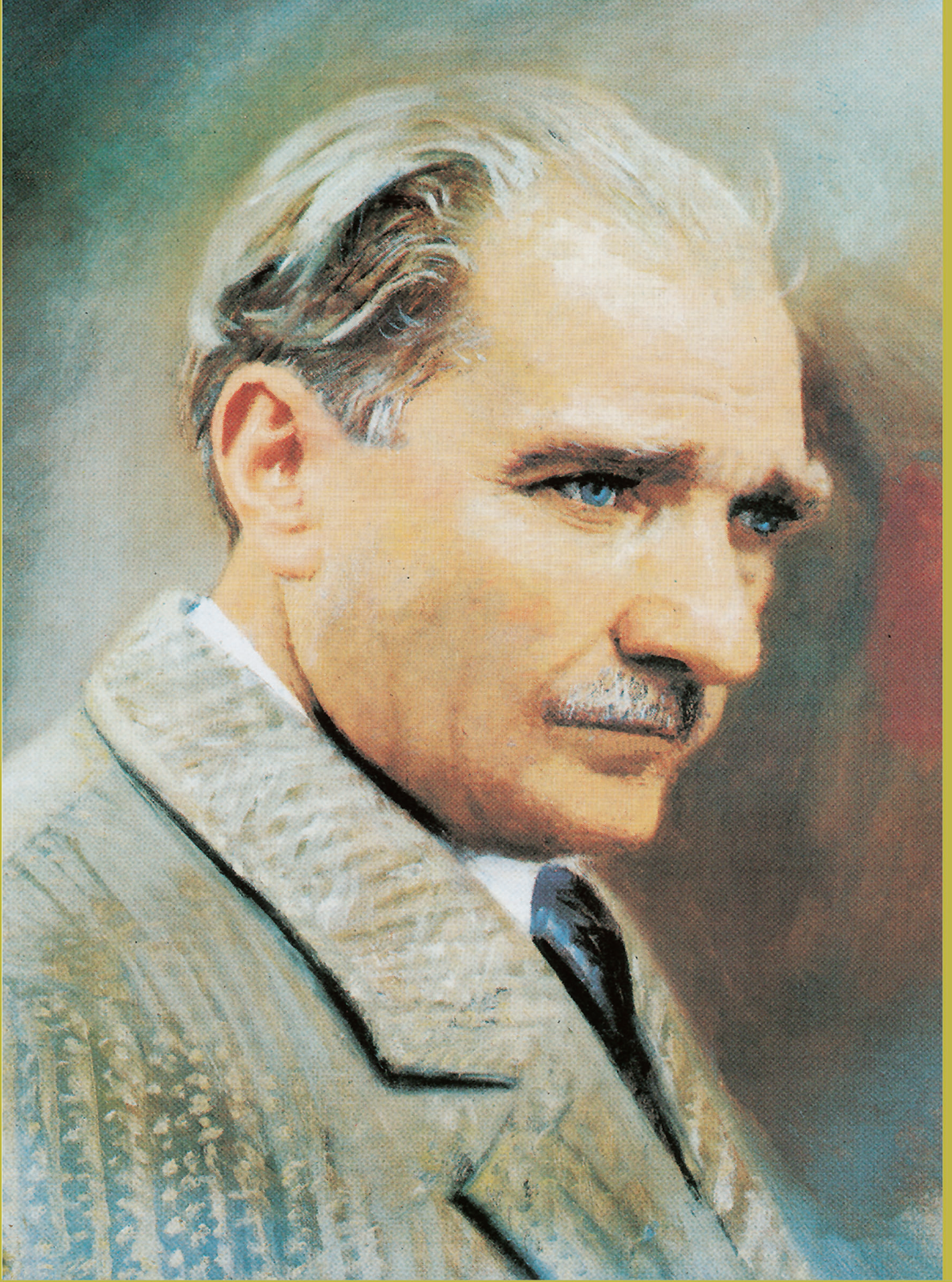
Ülküm yükselmek, ileri gitmektir.

Ey Büyük Atatürk!

Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim.

Varlığım Türk varlığına armağan olsun.

Ne mutlu Türküm diyene!

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

Kitabımızı Tanıyalım	7
----------------------------	---

BÖLÜM

Dinleme ve Söyleme.....	9
-------------------------	---

İstiklâl Marşı.....	10
Birlikte Şarkı Söyleyelim.....	11
Sesimizi Doğru Kullanalım	13
Neler Öğrendik?.....	16

BÖLÜM

Müziksel Algı ve Bilgilenme Müziksel Yaratıcılık.....	17
---	----

Ritim	18
Sesin Yüksekliği.....	21
Müzikte Hız ve Gürlük.....	23
Ezgi Denemeleri.....	29
Neler Öğrendik?.....	31

BÖLÜM

Müziksel Algı ve Bilgilenme Müziksel Yaratıcılık.....	33
---	----

Müzik Kültürümüz.....	34
Çalgılar.....	40
Halk Oyunları.....	43
Neler Öğrendik?.....	47

BÖLÜM

Dinleme ve Söyleme.....	49
-------------------------	----

Belirli Gün ve Haftalar.....	50
Neler Öğrendik?.....	62

Kitap İçinde Yer Alan Şarkıların Notaları.....	63
Sözlük	88
Cevap Anahtarı.....	90
Kaynakça.....	91
Görsel Kaynakça	91

KİTABIMIZI TANIYALIM

Bölüm numarasının ve başlığının gösterildiği kısımdır.

Bölümde işlenecek konu başlıklarının gösterildiği kısımdır.

Bölümde neler öğreneceğinizin gösterildiği kısımdır.

Bölümde neler öğreneceğinizi gösteren EBA bağlantı karekodudur.

EBA bağlantısı karekodudur.

Konuya hazırlanmanızı sağlayacak soruların yer aldığı kısımdır.

Konuğu daha iyi
anlayabilmeniz için
sınıfta yapmanız gereken
etkinliklerdir.

Konuyla ilgili değerlendirme
soruları bu kısımda
verilmiştir.

Etkinlik

Aşağıdaki "Arkadaşım Eşek" adlı şarkıyı dinleyiniz. Dinlemenin ardından, öğrendiğiniz birlikte söyleme kurallarını uygulayarak şarkıyı arkadaşlarınızla seslendiriniz.

ARKADAŞIM EŞEK
Söz ve Müzik: Banış MANÇO

Kaç yıl oldu saymadım kayden göçeli,
Mevsimler geldi geçti görümeğeli,
Fıç haber göndermedin o günden beri,
Yoksa bana küstün mü unuttun mu beni?

Dün yine seni andım gözlerim doldu,
O tatlı günlerimiz bir anı oldu.
Aynılık geldi başa, katlanmak gerek,
Seni çok çok özledim arkadaşım eşek.

Arkadaşım eş arkadaşım eş arkadaşım eşek.

Yaban tayları çayırda tepişiyor mu?
Cilli horoz kedilerle dövüşüyor mu?
Sarımsak minik buzağı süten kesti mi?
Kuzularda oğlaklar sevişiyor mu?

Uzun kulaklarını son bir kez salladı,
Tüm eski dostlarından bir haber yolla.
Aynılık geldi başa, katlanmak gerek,
Seni çok çok özledim arkadaşım eşek.

Arkadaşım eş arkadaşım eş arkadaşım eşek.

Değerlendirme Çalışması

"Arkadaşım Eşek" adlı şarkıyı arkadaşlarınızla seslendirirken aşağıdaki kurallardan uydularınız "Ö", uymadıklarınıza "X" özniz. "X" Cizdiğiniz kural varsa bu kurala uymadığınız için seslendirirken nasıl bir değişim olduğunu söyleyiniz.

☐ Şarkıya arkadaşlarımla aynı anda başladım ve bitirdim.

☐ Şarkının sözlerini duygusuna uygun söyledim.

☐ Şarkının eşgesini doğru seslendirdim.

☐ Şarkıyı arkadaşlarımla dinleyerek onlarla uyum içinde söyledim.

☐ Şarkıyı bağırarak söyledim.

12

Her bölümün sonunda
bilgilerinizi sınavabileceğiniz
sorulardan oluşan kısımdır.

Neler Öğrendik?

A. Aşağıdaki soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

- İstiklâl Marşı söylenirken aşağıdaki davranışlardan hangisi yapılmamalıdır?
A) İstiklâl Marşının sözleri doğru söylenmelidir.
B) İstiklâl Marşı bağırarak söylenmelidir.
C) İstiklâl Marşı esas duruşta söylenmelidir.
- Şarkı söylerken aşağıdaki davranışlardan hangisi yapılmalıdır?
A) Şarkı bağırarak söylenmelidir.
B) Şarkı etrafa bakarak söylenmelidir.
C) Şarkının sözleri anlamına uygun söylenmelidir.
- Aşağıdakilerden hangisi sesi doğru kullanabilmek için yapılması gereken çalışmalardan biri değildir?
A) Düzenli olarak yürüyüş yapılmalıdır.
B) Derin nefes alma egzersizi yapılmalıdır.
C) Üfleme egzersizi yapılmalıdır.
- Grup hâlinde şarkı söylerken aşağıdakilerden hangisini yapmak doğru değildir?
A) Şarkı söylemeye birlikte başlanmalıdır.
B) Şarkı birbirini dinleyerek uyum içinde söylenmelidir.
C) Şarkı hızlıca söylenip bitirilmelidir.

B. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların yanına "D", yanlış olanların yanına "Y" yazınız.

- Şarkı söylerken, şarkının sözleri doğru ve anlaşılır söylenmelidir. (....)
- Şarkı, hıza uygun seslendirilmelidir. (....)
- Grup hâlinde şarkı söylerken birbirini dinlemeye gerek yoktur. (....)
- Şarkı kısık sesle söylenmelidir. (....)

C. Aşağıdaki soruların cevaplarını defterinize yazınız.

- İstiklâl Marşını söylerken nelere dikkat ediyorsunuz?
- Yaptığınız ses ve nefes çalışmaları nelerdir?
- Arkadaşlarınızla şarkı söylerken nelere dikkat ediyorsunuz?

Ek Değerlendirme

16

EBA platformunda
bulunan kendinizi
değerlendirebileceğiniz
formun karekodudur.

1. Bölüm

DİNLEME VE SÖYLEME

KONULAR

- İSTİKLÂL MARŞI
- BİRLİKTE ŞARKI SÖYLEYELİM
- SESİMİZİ DOĞRU KULLANALIM

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Ders kitabınızın bu bölümünde;

- İstiklâl Marş'ını saygıyla söylemeyi,
- Birlikte söyleme kurallarına uymayı,
- Konuşurken ve şarkı söylerken sesinizi doğru kullanmayı öğreneceksiniz.

EBA

Ünite
Tanıtımı

İSTİKLÂL MARŞI

►► Hazırlık Çalışması

İstiklâl Marşı'nı söylerken nelere dikkat ediyorsunuz? Söyleyiniz.

Devletleri başkent, dil, bayrak gibi temsil eden bir diğer unsur da ulusal marşlarıdır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ulusal marşı İstiklâl Marşı'dır. İstiklâl Marşı ulusal birlik, bütünlük ve bağımsızlığımızın simgesidir. Sözleri Mehmet Âkif Ersoy'a, bestesi Osman Zeki Üngör'e ait olan İstiklâl Marşı ülkemizin bağımsızlık mücadelesi verdiği zor günlerde yazılmıştır.

►► Etkinlik

İstiklâl Marşı'mızın ilk iki kıtasını aşağıya yazınız. Marşı, sözlerini doğru söylemeye özen göstererek okuyunuz. Marşı okurken söylemekte zorlandığınız kelimeleri belirleyiniz. Bu kelimeleri birkaç defa tekrar ediniz.

Marşı sınıfta arkadaşlarınızla seslendiriniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

►► Değerlendirme Çalışması

İstiklâl Marşı'nı doğru şekilde söyleyebilmek için nelere dikkat ediyorsunuz? Aşağıya yazınız.

.....

.....

.....

BİRLİKTE ŞARKI SÖYLEYELİM

► Hazırlık Çalışması

Okulunuzda katıldığınız etkinliklerde arkadaşlarınızla şarkı söylerken nelere dikkat ediyorsunuz? Söyleyiniz.

Arkadaşlarımızla şarkı söylerken uymamız gereken bazı kurallar vardır. Aşağıdaki öğrencilerin söylediği kuralları okuyunuz.

► Etkinlik

Arkadaşlarınızla şarkı söylerken yukarıdaki öğrencilerin söylediği kurallardan hangilerine uyuyorsunuz? Sizce bu kurallar dışında, birlikte şarkı söylerken nelere dikkat edilmelidir? Söyleyiniz.

► Etkinlik

Aşağıdaki “Arkadaşım Eşek” adlı şarkıyı dinleyiniz. Dinlemenin ardından, öğrendiğiniz birlikte söyleme kurallarını uygulayarak şarkıyı arkadaşlarınızla seslendiriniz.

ARKADAŞIM EŞEK

Söz ve Müzik: Barış MANÇO

Kaç yıl oldu saymadım köyden göçeli,
Mevsimler geldi geçti görüşmeyeli.
Hiç haber göndermedin o günden beri,
Yoksa bana küstün mü unuttun mu beni?

Dün yine seni andım gözlerim doldu,
O tatlı günlerimiz bir anı oldu.
Ayrılık geldi başa, katlanmak gerek,
Seni çok çok özledim arkadaşım eşek.

Arkadaşım eş arkadaşım şek arkadaşım eşek.

Yaban tayları çayırda tepişiyor mu?
Çilli horoz kedilerle dövüşüyor mu?
Sarıkız minik buzağıyı sütten kesti mi?
Kuzularla oğlaklar sevişiyor mu?

Uzun kulaklarını son bir kez salla,
Tüm eski dostlarımdan bir haber yolla.
Ayrılık geldi başa katlanmak gerek,
Seni çok çok özledim arkadaşım eşek.

Arkadaşım eş arkadaşım şek arkadaşım eşek.

► Değerlendirme Çalışması

“Arkadaşım Eşek” adlı şarkıyı arkadaşlarınızla seslendirirken aşağıdaki kurallardan uyduklarınıza “😊”, uymadıklarınıza “☹” çiziniz. “☹” Çizdiğiniz kural varsa bu kurala uymadığınız için seslendirmenizde nasıl bir değişim olduğunu söyleyiniz.

- ☐ Şarkıya arkadaşlarımla aynı anda başladım ve bitirdim.
- ☐ Şarkının sözlerini duygusuna uygun söyledim.
- ☐ Şarkının ezgisini doğru seslendirdim.
- ☐ Şarkıyı arkadaşlarımı dinleyerek onlarla uyum içinde söyledim.
- ☐ Şarkıyı bağırmadan söyledim.

SESİMİZİ DOĞRU KULLANALIM

►► Hazırlık Çalışması

Arkadaşlarınızla aranızda geçen konuşmalarda sesinizi ya da arkadaşınızın sesini doğru kullanmadığınızı düşündüğünüz oldu mu? Bu düşüncenizin sebebi nedir? Açıklayınız.

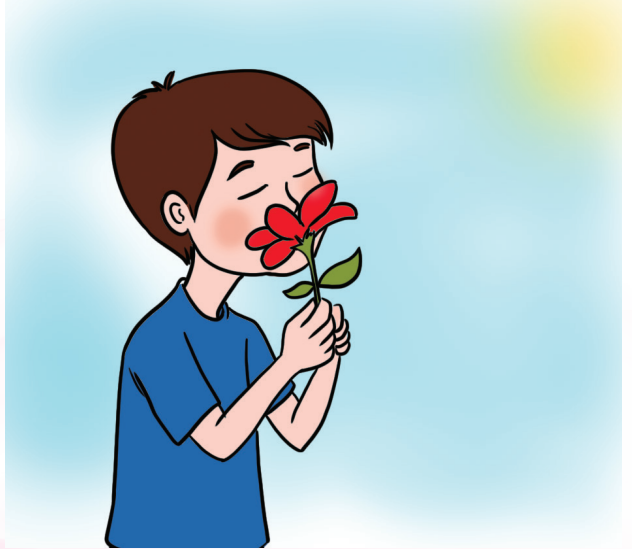
Güzel konuşabilmek ve şarkı söyleyebilmek için en önemli etmen nefesin ve sesin doğru kullanılabilmesidir. Bazı çalışmalar yapılarak nefesin ve sesin doğru kullanılması sağlanılabilir.

►► Etkinlik

Aşağıdaki görselleri inceleyiniz. Görsellerdeki varlıkların hareketlerini ve çıkardıkları sesleri taklit ederek nefes çalışmaları yapınız.

Balon şişirme taklidi.

Çiçek koklama taklidi.

Yılan sesi çıkarma taklidi.

Kahkaha atma taklidi.

► Etkinlik

Aşağıdaki “Küresteki Dostlarımız” adlı şarkıyı dinleyiniz. Şarkıyı ikinci kez dinlerken şarkıda adı geçen hayvanların çıkardıkları sesleri taklit ediniz.

KÜRESTEKİ DOSTLARIMIZ

Söz: Hasan Latif SARIYÜCE

Müzik: Uğur TÜRKMEN

Horozumuz al ibik,
Şöyle bakar dik dik dik.
Nasıl küreste sürü,
Sonra öter ü ürü ü.

Kazımız hep gezinir,
Herkesle dost geçinir,
Şakaya gelmez yalnız,
Sonra kızar tıs tıs tıs.

Tavuğumuz yem arar,
Gider, horoza sorar,
Gaga vurur tak tak tak,
Sonra öter gıt gıdak.

Tüy kabartır hindimiz,
Ona sokulmayın siz,
Bakarken soğuk soğuk,
Sonra öter culk culk culk.

Ördeğımız pek şirin,
Ona biraz yem verin,
Koşturur sallanarak,
Sonra öter vak vak vak.

Tavşanımız yaprak yer,
Çenesi durmaz işler,
Yorulunca olur top,
Sonra zıplar hop hop hop.

► Etkinlik

Aşağıdaki çalışmaları yapınız.

- Sıra arkadaşlarınızla ikişer kişilik gruplar oluşturunuz.
- Arkadaşınıza sırasıyla kısık, normal ve yüksek sesle istediğiniz bir cümle söyleyiniz.
- Arkadaşınıza hangi ses tonuyla söylediğiniz cümleyi daha iyi anladığınızı sorunuz.
- Çok kısık ya da yüksek sesle konuşmanın zararlarının neler olabileceğini söyleyiniz.

►► Etkinlik

Aşağıdaki nefes geliştirme çalışmasını yapınız.

Araç ve gereç: Peçete.

- Peçeteyi katlarına ayırınız.
- İki elinizin işaret parmağı ile peçeteyi üst köşelerinden duvara asılı şekilde tutunuz.
- Burnunuzdan nefes alarak peçeteye doğru üfleyiniz.
- Peçeteye üflerken işaret parmaklarınızı peçeteden çekiniz.
- Peçeteye üfleyerek peçeteyi duvarda asılı şekilde tutmaya çalışınız.
- Etkinliği birkaç kere tekrar ediniz.
- Etkinliği yaparken zorlanıp zorlanmadığınızı nedenleriyle birlikte söyleyiniz.
- Etkinliği yaparken zorlanmamak için neler yapmak gerektiğini açıklayınız.

►► Etkinlik

- Aşağıdaki "Da Di" adlı şarkıyı önce kısık, sonra normal ve son olarak yüksek sesle söyleyiniz.

DA-Dİ, DA-Dİ

Söz ve Müzik: Mahir DİNÇER

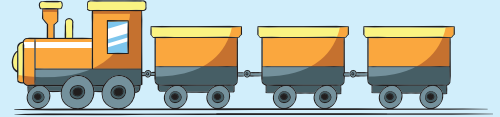
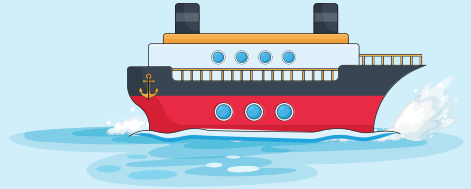
Otomobil kornası dat dat dat

Vapurun düdük sesi vup vup vup

Tren rayda gidiyor taka taka taka taka düt düt

Bak bir cankurtaran geliyor

Da di da di da di

- Şarkıyı söylerken kullandığınız ses tonlarından hangisinin daha uygun olduğunu nedenleriyle açıklayınız.
- Uygun ton ve gürültüde söylenmeyen bir şarkı duyduğunuzda neler hissettiğinizi söyleyiniz.

►► Değerlendirme Çalışması

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların yanına "D", yanlış olanların yanına "Y" yazınız.

1. (.....) Sesi ve nefesi doğru kullanabilmek için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.
2. (.....) Konuşurken bağırırsak arkadaşlarımız bizi daha iyi anlar.
3. (.....) Şarkılar uygun ton ve gürültüde söylenmelidir.
4. (.....) Konuşma ve şarkı söyleme sırasında sesi ve nefesi doğru kullanmak önemlidir.
5. (.....) Şarkılar yüksek sesle söylenmelidir.

Neler Öğrendik?

A. Aşağıdaki soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

1. İstiklâl Marşı söylenirken aşağıdaki davranışlardan hangisi yapılmamalıdır?

- A) İstiklâl Marşının sözleri doğru söylenmelidir.
- B) İstiklâl Marşı bağırarak söylenmelidir.
- C) İstiklâl Marşı esas duruşta söylenmelidir.

2. Şarkı söylerken aşağıdaki davranışlardan hangisi yapılmalıdır?

- A) Şarkı bağırarak söylenmelidir.
- B) Şarkı etrafa bakarak söylenmelidir.
- C) Şarkının sözleri anlamına uygun söylenmelidir.

3. Aşağıdakilerden hangisi sesi doğru kullanabilmek için yapılması gereken çalışmalardan biri değildir?

- A) Düzenli olarak yürüyüş yapılmalıdır.
- B) Derin nefes alma egzersizi yapılmalıdır.
- C) Üfleme egzersizi yapılmalıdır.

4. Grup hâlinde şarkı söylerken aşağıdakilerden hangisini yapmak doğru değildir?

- A) Şarkı söylemeye birlikte başlanmalıdır.
- B) Şarkı birbirini dinleyerek uyum içinde söylenmelidir.
- C) Şarkı hızlıca söylenip bitirilmelidir.

B. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların yanına "D", yanlış olanların yanına "Y" yazınız.

- 1. Şarkı söylerken, şarkının sözleri doğru ve anlaşılır söylenmelidir. (.....)
- 2. Şarkı, hızına uygun seslendirilmelidir. (.....)
- 3. Grup hâlinde şarkı söylerken birbirini dinlemeye gerek yoktur. (.....)
- 4. Şarkı kısık sesle söylenmelidir. (.....)

C. Aşağıdaki soruların cevaplarını defterinize yazınız.

- 1. İstiklâl Marşını söylerken nelere dikkat ediyorsunuz?
- 2. Yaptığınız ses ve nefes çalışmaları nelerdir?
- 3. Arkadaşlarınızla şarkı söylerken nelere dikkat ediyorsunuz?

Ek Değerlendirme

2. Bölüm

MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME MÜZİKSEL YARATICILIK

KONULAR

- RİTİM
- SESİN YÜKSEKLİĞİ
- MÜZİKTE HIZ VE GÜRLÜK
- EZGİ DENEMELERİ

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Ders kitabınızın bu bölümünde;

- Müzikteki uzun ve kısa ses sürelerini fark etmeyi,
- Duyduğunuz basit ritim ve ezgiyi tekrarlamayı,
- Notalar ile renkleri eşleştirmeyi,
- Müzikteki ses yüksekliklerini grafikle göstermeyi,
- Oluşturduğunuz ritim çalgısıyla dinlediğiniz ve söylediğiniz müziğe eşlik etmeyi,
- Seslerin yüksekliklerini, sürelerinin uzunluk ve kısalıklarını ayırt etmeyi,
- Müzikleri uygun hız ve gürlükte seslendirmeyi,
- Ezgi denemeleri yapmayı öğreneceksiniz.

EBA

Ünite
Tanıtımı

RİTİM

►► Hazırlık Çalışması

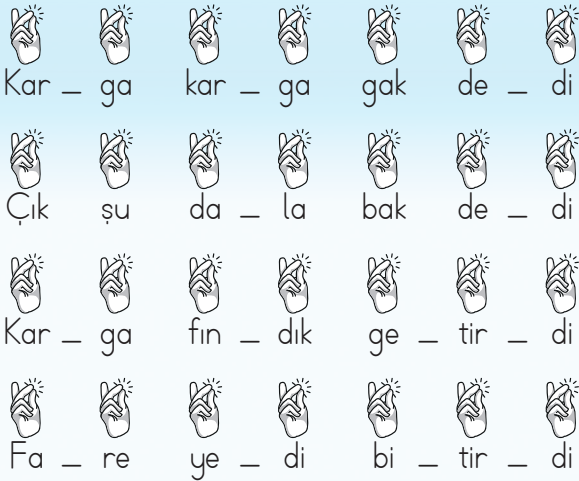
“Ritim” ve “ezgi” sözcüklerinden ne anlıyorsunuz? Düşüncelerinizi söyleyiniz.

Müzikte zamanın düzenli aralıklara bölünmesine **ritim** denir. Kulağa hoş gelen seslerin ritimlerle birleşmesi **ezgi (melodi)** olarak adlandırılır. Her müzik eserinin kendi içinde bir ritmi vardır. Müzik eserlerini dinlerken ritimlerini bulabilir ve düzenli vücut hareketleriyle eşlik edebiliriz.

►► Etkinlik

Aşağıdaki “Karga” tekerlemesini sınıfta arkadaşlarınızla okuyunuz. Tekermemeyi okurken heceler üzerinde gösterilen vuruşları parmaklarınızı şıklatarak yapınız.

KARGA

►► Etkinlik

- Yandaki tabloda bazı semboller ve bu sembolleri gördüğünüzde yapmanız gereken hareketler gösterilmiştir.
- Tablodaki sembolleri kullanarak farklı ritimler oluşturunuz.
- Oluşturduğunuz ritimleri sembolleri kullanarak aşağıya yazınız.

.....
.....

SEMBOL	HAREKET
●	Parmak şıklatma
■	Alkış
◆	Sıraya vurma
★	Dizlere vurma

Konuşurken kullandığımız kelimelerin bir ritmi vardır. Kelimeleri söylerken bu kelimeleri oluşturan hecelerin bazılarını hızlı, bazılarını ise yavaş söyleriz. “a, e, ı, i, o, ö, u ve ü” sesleri ile biten, yani son harfi sesli harf olan heceler hızlı söylendiği için **kısa süreli heceler** olarak adlandırılır. Son harfi sessiz harfle biten heceler ise yavaş söylendiği için **uzun süreli heceler** olarak adlandırılır.

Uzun ve kısa süreli heceler arka arkaya gelerek kelimelerin ritmini oluşturur.

►► Etkinlik

Aşağıda “Portakalı Soydum” adlı sayışmanın sözleri hecelerine ayrılmış şekilde verilmiştir. Sayışmayı okurken uzun süreli söylediğiniz hecenin altına “-”, kısa süreli söylediğiniz hecenin altına ise “.” işareti koyunuz.

Oooo!..

Por - ta - ka - lı soy - dum

Do - lap - ta pek - mez

Baş u - cu - ma koy - dum

Ya - la ya - la bit - mez

Ben bir o - yun uy - dur - dum

Ay - şe - cik cik cik cik

Du - ma du - ma dum

Fat - ma - cik cik cik cik

Kır - mı - zı mum

Sen bu o - yun - dan çık

►► Etkinlik

Aşağıda sözleri verilen “Leylek” adlı tekerlemeyi okuyunuz. Tekermemenin kelimelerindeki uzun ve kısa süreli heceleri belirleyiniz. Belirlediğiniz uzun süreli hecelerin altına “-”, kısa süreli hecelerin altına ise “.” işareti koyunuz.

LEYLEK

Leylek leylek havada

Yumurtası tavada

Oynaşüyor çocuklar

Dağda, kırdada, ovada

► Etkinlik

Araç gereçler: Sayma fasulyesi, işlem pulları vb. eğitim araçları, boş plastik pet şişe.

• Pet şişenin içerisine bir miktar getirdiğiniz sayma fasulyesi, işlem pulları vb. eğitim araçlarını koyunuz.

- Pet şişenin kapağını kapatınız.
- Aşağıdaki "Yaşasın Okulumuz" şarkısını dinleyiniz.
- Şarkının sözlerindeki kısa ve uzun süreli heceleri belirleyiniz.
- Belirlediğiniz uzun süreli hecelerin altına "-", kısa süreli hecelerin altına ise "." işareti koyunuz.

YAŞASIN OKULUMUZ

Söz: Ahmet Muhtar ATAMAN

Müzik: W. A. MOZART

Daha dün annemizin

Şimdi okullu olduk

Kollarında yaşarken,

Sınıfları doldurduk,

Çiçekli bahçemizin

Sevinçliyiz hepimiz,

Yollarında koşarken.

Yaşasın okulumuz!

- Şarkıyı, yaptığınız ritim çalgısını da kullanarak seslendiriniz.

► Değerlendirme Çalışması

1. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların yanına "D", yanlış olanların yanına "Y" yazınız.

- a) Her müzik eserinin bir ritmi vardır. (.....)
- b) Hızlı okunan hecelere kısa süreli heceler denir. (.....)
- c) Son harfi sesli harf ile biten hecelere uzun süreli heceler denir. (.....)
- ç) Bir ritim aleti yapmak için uzman olmak gerekir. (.....)

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ritmi yanlış verilen bir kelime bulunmaktadır?

- A) Mi - ni mi - ni bir - ler
• • • • •
- B) Ça - lış - kan - dır i - ki - ler
• • • • •
- C) Ye - te - nek - li üç - ler
• • • • •

SESİN YÜKSEKLİĞİ

►► Hazırlık Çalışması

Sesleri birbirinden ayıran özellikler nelerdir? Söyleyiniz.

Günlük hayatımızda birçok ses duyarız. Bu seslerin bazıları kalın, bazıları ise incedir. Sesleri kalın ya da ince olarak ayırmamızı sağlayan özellik sesin yüksekliğidir.

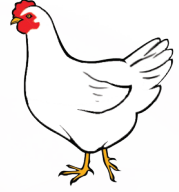
►► Etkinlik

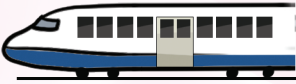
Kalın ve ince sesler için birer sembol belirleyiniz. Aşağıdaki görselleri inceleyip görsellerdeki varlıkların çıkardıkları sesleri düşünerek kalınlık ya da incelik durumuna göre altlarına belirlediğiniz sembolü çiziniz. Görsellerdeki varlıklardan, önce ince ardından kalın seslilerin çıkardıkları sesleri taklit ediniz.

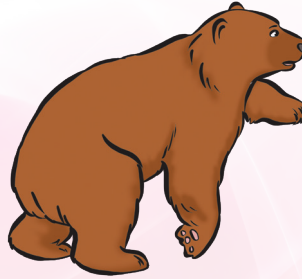

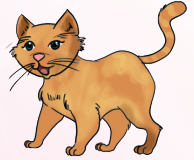

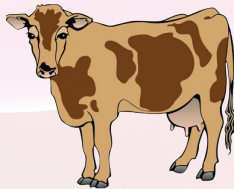

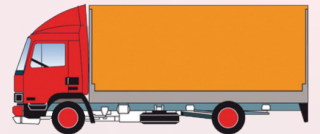

►► Etkinlik

1. Aşağıdaki "Trafik" adlı şarkıyı dinleyiniz. Şarkıda geçen kalın seslerin altındaki kutuları mavi renge, ince seslerin altındaki kutuları ise sarı renge boyayınız. Şarkıyı kalın ve ince seslere dikkat ederek seslendiriniz. Şarkıdaki kalın ve ince sesler için birer simge belirleyiniz. Belirlediğiniz simgeleri kullanarak defterinize "Trafik" şarkısındaki seslerin yüksekliklerini gösteren bir grafik çiziniz.

TRAFİK

Salih AYDOĞAN

Kır - mı - zı yan - dı dur bek -le

Sa - kın a - ce - le et - me

Bak sa - rı yan - dı ha - zır ol

Po - li - se yar - dım - cı ol

Bek - le - me ar - tık ça - buk ol

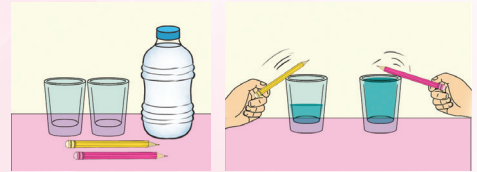
Ye - şil yan - dı se - nin yol

2. Aşağıdaki etkinlik basamaklarını uygulayarak bir çalgı yapınız.

Araç gereçler: İki adet cam bardak, iki kurşun kalem, su.

- Bir bardağa, yarısı dolacak şekilde su koyunuz.
- Diğer bardağa, tamamı dolacak şekilde su koyunuz.
- Kurşun kalemlerinizi elinize alınız.
- Sırayla bardakların kenarlarına vurarak hangi bardağın kalın hangi bardağın ince ses çıkardığını tespit edin.

- Yaptığınız çalgıyla "Trafik" şarkısını, kalın ve ince seslere dikkat ederek seslendiriniz.

►► Değerlendirme Çalışması

Yandaki tabloya kalın ve ince ses çıkaran üçer tane varlık adı yazınız. Adını yazdığınız varlıkların çıkardıkları sesleri taklit ediniz.

KALIN SES ÇIKARAN VARLIK	İNCE SES ÇIKARAN VARLIK

MÜZİKTE HIZ VE GÜRLÜK

►► Hazırlık Çalışması

Bir marşı ya da ninniği aynı hız ve aynı gürlükte mi seslendiriyorsunuz? Nedenini açıklayınız.

Müzik eserleri seslendirilirken, anlatılmak ve hissettirilmek istenen duyguları dinleyicilere verebilmek için çeşitli hız ve gürlük basamakları kullanılır. Müzik eserinin doğru ses ve ritimle söylenmesi kadar uygun hız ve gürlükte söylenmesi de önemlidir. Örneğin marşlar hızlı ve kuvvetli gürlükte söylenirken ninniler yavaş ve hafif gürlükte söylenir.

►► Etkinlik

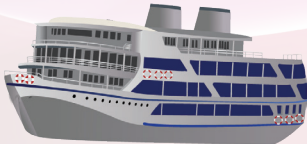
Aşağıdaki görselleri inceleyiniz. Görsellerdeki varlıkların çıkardıkları sesleri düşünerek hafif gürlükte olanların altına "H", kuvvetli gürlükte olanların altına "K" harfini yazınız.

► Etkinlik

Aşağıdaki “Sevgi Çiçekleri” adlı şarkıyı, ritmine dikkat ederek dinleyiniz. Şarkıya ritmik vuruşlarla eşlik ediniz. Şarkıyı anlamına uygun, orta hız ve gürlükte söyleyiniz.

SEVGİ ÇİÇEKLERİ

Söz ve Müzik: İsa COŞKUNER

Dallarda çiçek çiçek,
Tarlada başak başak,
Ocakta alev alev,
Biz sevgi çiçekleri.

Suların mavisinde,
Yaprağın yeşilinde,
Barışın güneşinde,
Biz sevgi çiçekleri.

Halay başı çek çek,
Bizim halayı,
Tutuşan bu eller,
Sarsın dünyayı.

Halay başı çek çek,
Bizim halayı,
Tutuşan bu eller,
Sarsın dünyayı.

► Etkinlik

Aşağıdaki "Kardan Adam" adlı şarkıyı ritmine dikkat ederek dinleyiniz. Şarkıya ritmik vuruşlarla eşlik ediniz. Şarkıyı anlamına uygun, orta hız ve gürlükte söyleyiniz.

KARDAN ADAM

Söz ve Müzik: Cahit TERCANLI

Haydi gelin çocuklar,
Kardan adam yapalım.

Burnuna havuç, gözüne kömür,
Başına şapka takalım.

Bir de atkı bulalım,
Boynuna şöyle saralım.

Burnuna havuç, gözüne kömür,
Başına şapka takalım.

İşte bu kardan adam,
Ne de güzel bakıyor.

Burnuna havuç, gözüne kömür,
Başına şapka takıyor.

► Etkinlik

1. Aşağıdaki "Bulut Olsam" adlı şarkıyı ritmine dikkat ederek dinleyiniz. Şarkıya ritmik vuruşlarla eşlik ediniz. Şarkıyı anlamına uygun, orta hız ve gürlükte söyleyiniz.

BULUT OLSAM

Söz ve Müzik: Salih AYDOĞAN

Havada bir top bulut olsam,
Ne güzel parasız dolaşırdım.

Sinop'a doğru gezinirdim,
Oradan Hatay'a süzülürdüm.

Ne şirin bir yurt, bu güzel yurt,
Denizi güneşi havasıyla.

2. "Bulut Olsam" şarkısındaki sesleri incelik ve kalınlık özelliklerine göre ayırt edelim. Şarkıdaki;

İnce sesleri ■ (sarı)

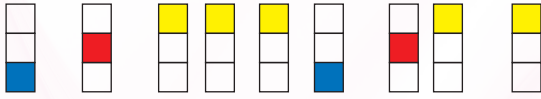
Orta sesleri ■ (kırmızı)

Kalın sesleri ■ (mavi) renklere örnekteki gibi boyayınız.

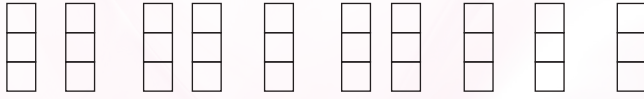
BULUT OLSAM

Salih AYDOĞAN

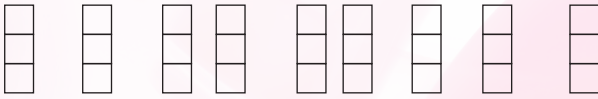
Ha - va - da bir top bu - lut ol - sam

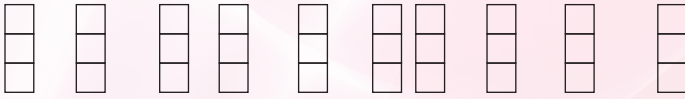
Ne gü - zel pa - ra - sız do - la - şır - dım

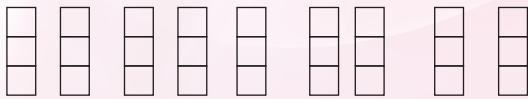
Si - nop - a doğ - ru ge - zi - nir - dim

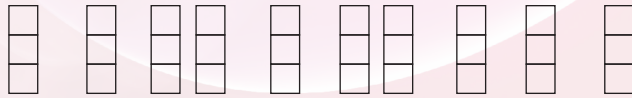
O - ra - dan Ha - tay - a sü - zü - lür - düm

Ne şi - rin bir yurt, bu gü - zel yurt

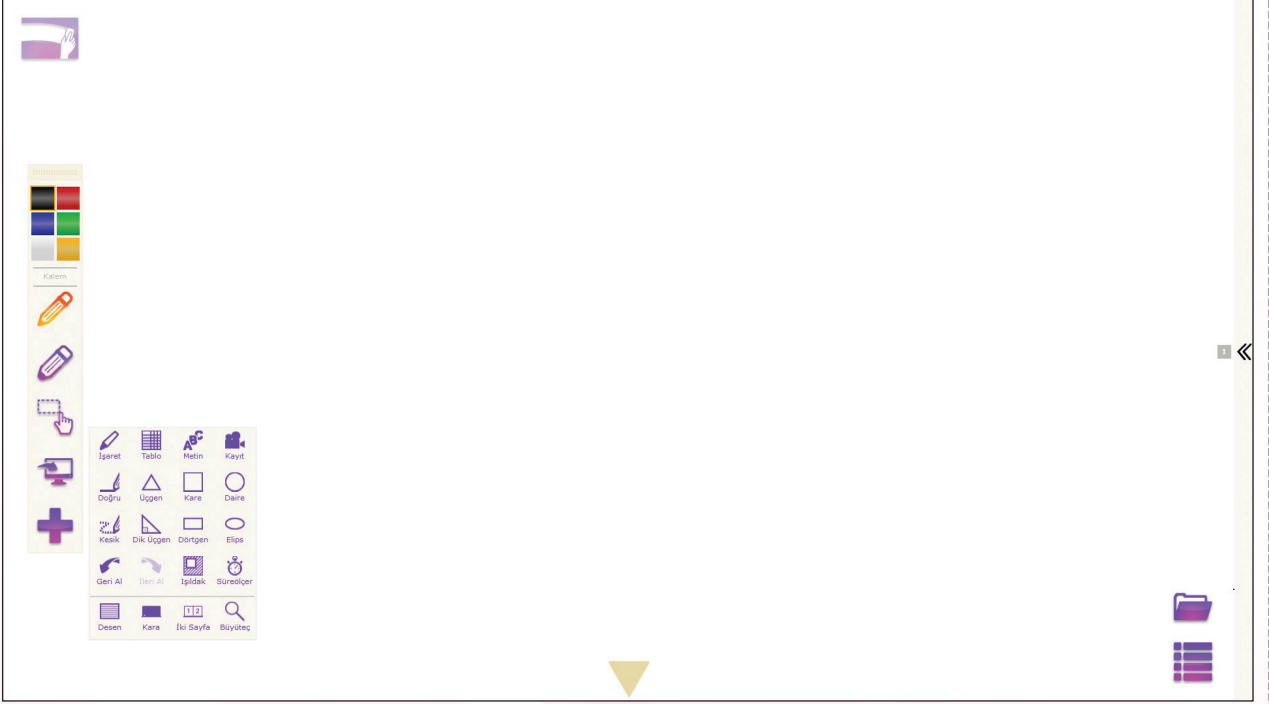
De - ni - zi gü - ne - şi ha - va - sıy - la

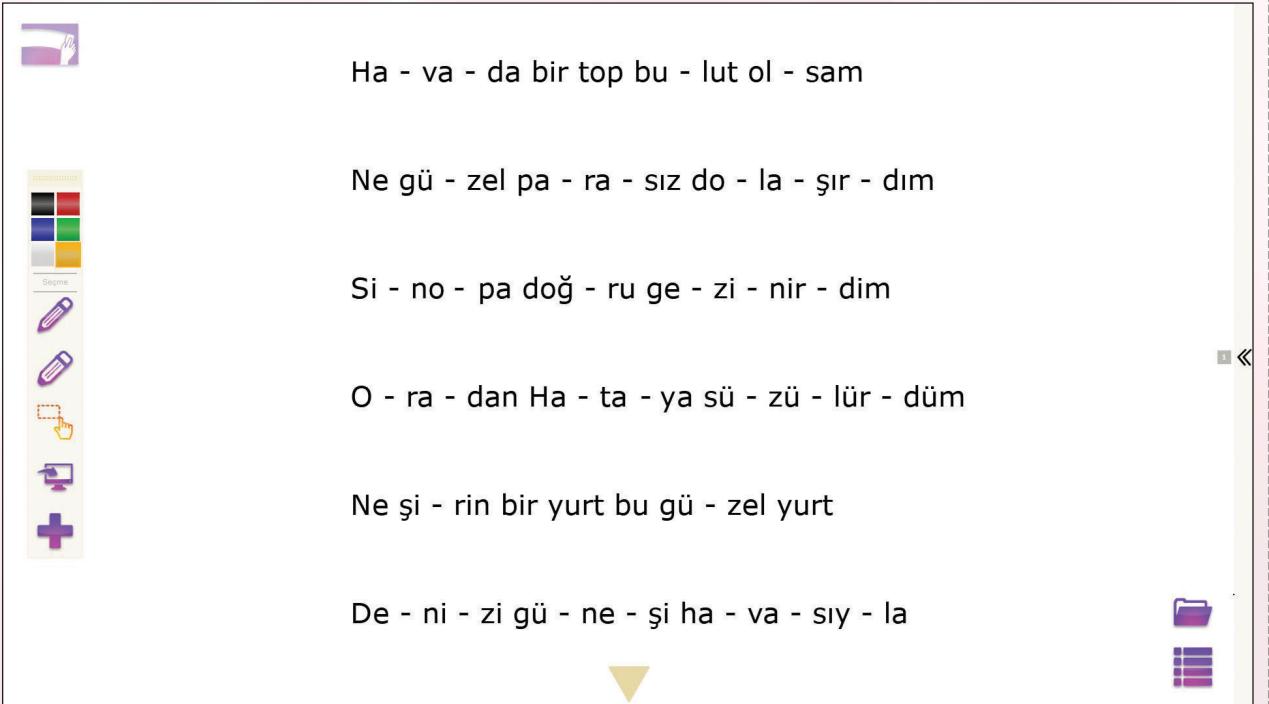
3. "Bulut Olsam" şarkısındaki seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini "Antropi Teach" programını kullanarak etkileşimli tahtaya yazınız.

Sınıfınızdaki bilişim teknolojilerinin yeterli olmaması durumunda etkinliği renkli karton, makas, kalem, cetvel ve yapıştırıcı kullanarak yapabilirsiniz.

- Etkileşimli tahtada “Antropi Teach” programını çalıştırınız.
- Karşınıza çıkan ekranda “+” sembolüne tıklayınız.

- Açılan menüden “metin” sembolünü seçerek şarkının sözlerini aralarında yeterli boşluk olacak şekilde yazınız.

- Şarkı sözlerinin yazımı bittiğinde “+” sembolünün alt menüsündeki “kare” sembolünü seçiniz.

Ha - va - da bir top bu - lut ol - sam

Ne gü - zel pa - ra - sız do - la - şır - dım

Si - no - pa doğ - ru ge - zi - nir - dim

O - ra - dan Ha - ta - ya sü - zü - lür - düm

Ne şi - rin bir yurt bu gü - zel yurt

De - ni - zi gü - ne - şi ha - va - sıy - la

- Şarkıdaki ince seslerin altına sarı, orta kalınlıktaki seslerin altına kırmızı ve kalın seslerin altına mavi renkli kareler çizersiniz.

Ha - va - da bir top bu - lut ol - sam

Ne gü - zel pa - ra - sız do - la - şır - dım

Si - no - pa doğ - ru ge - zi - nir - dim

O - ra - dan Ha - ta - ya sü - zü - lür - düm

Ne şi - rin bir yurt bu gü - zel yurt

De - ni - zi gü - ne - şi ha - va - sıy - la

- Tahtadan şarkı sözlerinin ve şarkı seslerinin incelik kalınlık durumlarını takip ederek seslendiriniz.

►► Değerlendirme Çalışması

Sizce bir müzik eserini uygun hızda ve gürültüde seslendirmek neden önemlidir? Düşüncelerinizi açıklayınız.

EZGİ DENEMELERİ

►► Hazırlık Çalışması

Mutlu hissettiğinizde neler yaparsınız? Üzgün hissettiğinizde neler yaparsınız? Mutlu ve üzgün hissettiğinizde davranışlarınız nasıl değişir?

Seslerin belli kural ve yöntemlerle kulağa hoş gelecek şekilde dizilmesine **ezgi** (melodi) denir. İnsanlar hissettikleri duyguları müzikle anlatabilir. Örneğin yavaş hızdaki müzikler üzüntü, çabuk hızdaki müzikler mutluluk gibi duyguları anlatmak için kullanılabilir.

►► Etkinlik

Araç gereçler: Kalem, ritim çalgısı.

- Kendinizi mutlu hissettiğiniz bir anı düşününüz.
- Aşağıya mutluluğunuzu ifade edecek kelimeler yazınız.

.....

.....

.....

.....

- Yukarıya yazdığınız kelimelerden istediklerinizi kullanarak bir tekerleme yazınız.

.....

.....

.....

- Yazdığınız tekerlemeyi ritim çalgınızla eşlik ederek söyleyiniz.
- Kendinizi üzgün hissettiğiniz bir anı düşününüz.
- Aşağıya üzüntünüzü ifade edecek kelimeler yazınız.

.....

.....

.....

.....

- Yukarıya yazdığınız kelimelerden istediklerinizi kullanarak bir tekerleme yazınız.

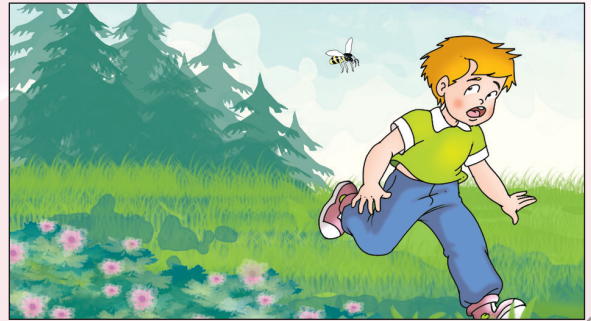
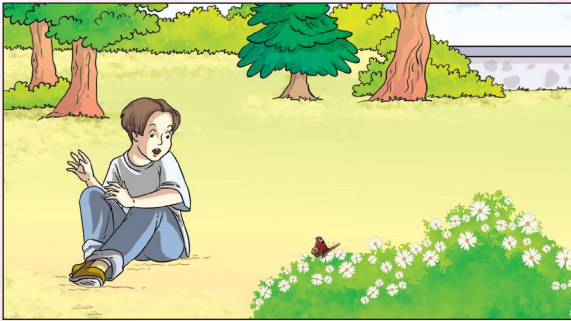
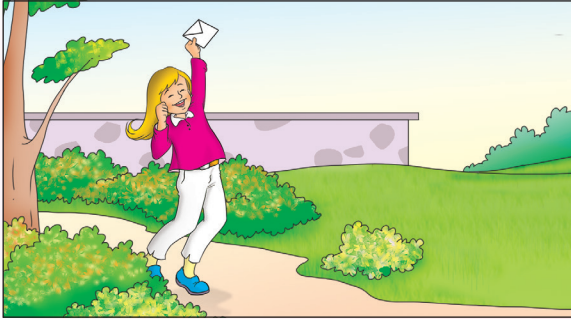
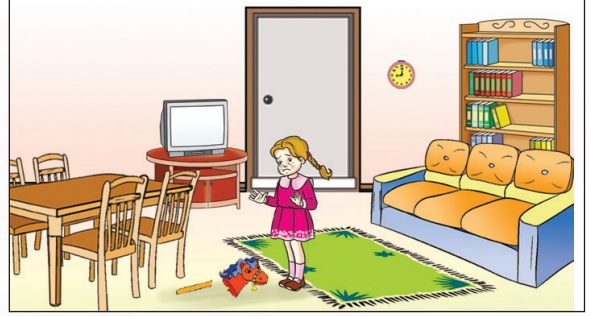
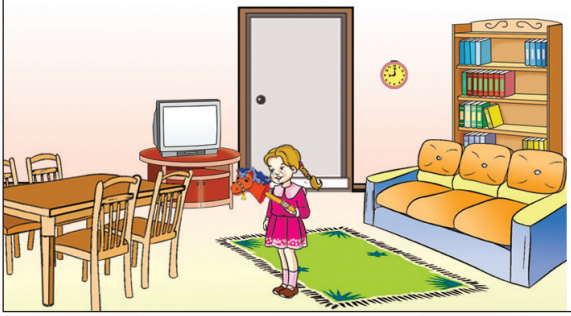
.....

.....

- Yazdığınız tekerlemeyi üzüntünüzü hissettirecek şekilde sesinizle ya da ritim çalgınızla seslendiriniz.

► Etkinlik

- Aşağıdaki görselleri inceleyiniz.
- Görsellerde anlatılan durumda olsaydınız neler hisseder, neler düşünürdünüz? Söyleyiniz.
- Söylediğiniz duygu ve düşüncelerinizi sınıftaki çalgılarla ya da sesinizle ezgiye dönüştürünüz.

► Değerlendirme Çalışması

Aşağıdaki ifadeleri kendinize göre “çabuk”, “orta” ve “yavaş” kelimelerinden uygun olanı kullanarak tamamlayınız.

- Üzgün olduğumda duygularımı hızdaki ezgilerle anlatabilirim.
- Mutlu olduğumda duygularımı hızdaki ezgilerle anlatabilirim.
- Heyecanlı olduğumda duygularımı hızdaki ezgilerle anlatabilirim.
- Korktuğumda duygularımı hızdaki ezgilerle anlatabilirim.
- Şaşırdığımda duygularımı hızdaki ezgilerle anlatabilirim.

Neler Öğrendik?

A. Aşağıdaki soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ritmi yanlış verilen bir kelime bulunmaktadır?

- A) El - le - rim tom - bik tom - bik
B) Kir - le - nin - ce çok ko - mik
C) Kir - li el - ler se - vil - mez

2. Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ünlü harflerle biten hecelere kısa süreli heceler denir.
B) Çabuk söylenen hecelere uzun süreli heceler denir.
C) Ünsüz harflerle biten hecelere uzun süreli heceler denir.

3. Aşağıdaki canlılardan hangisinin sesi daha kalındır?

- A) İnek
B) Kaplan
C) Yılan

4. Aşağıdaki canlılardan hangisinin sesi daha incedir?

- A) Cıvcıv
B) Fil
C) Köpek

5. Aşağıdaki canlılardan hangisinin sesi diğerlerine göre hafif gürlüktedir?

- A) Aslan
B) At
C) Güvercin

6. Aşağıdaki taşıtlardan hangisinin sesi diğerlerine göre kuvvetli gürlüktedir?

- A) Kamyon
B) Motorsiklet
C) Vapur

7. Aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kahramanlık anlatan şarkılar kuvvetli sesle söylenir.
- B) Hüzünlü şarkılar kuvvetli sesle söylenir.
- C) Sevgi anlatan şarkılar kuvvetli sesle söylenir.

8. Hangi kelimelerin ritmi aynıdır?

- A) Kalem - Defter
- B) Elma - Ayva
- C) Masa - Sandalye

9. Aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Neşeli olduğumuzda yavaş hızdaki müzikler duygularımızı anlatabilir.
- B) Üzgün olduğumuzda yavaş hızdaki müzikler duygularımızı anlatabilir.
- C) Heyecanlı olduğumuzda yavaş hızdaki müzikler duygularımızı anlatabilir.

B. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların yanına "D", yanlış olanların yanına "Y" yazınız.

- 1. Ünlü harfle biten ve çabuk söylenen hecelere kısa süreli heceler denir. (.....)
- 2. Ünsüz harfle biten ve yavaş söylenen hecelere uzun süreli heceler denir. (.....)
- 3. Kedinin sesi, köpeğin sesinden daha kalındır. (.....)
- 4. Bütün şarkılar aynı hız ve gürlükte söylenmelidir. (.....)
- 5. Şarkıların hız ve gürlükleri değişebilir. (.....)
- 6. Otomobilden çıkan ses, uçaktan çıkan sestten daha gürdür. (.....)
- 7. Arının sesi, papağanın sesinden daha incedir. (.....)

C. Aşağıdaki soruların cevaplarını defterinize yazınız.

- 1. Ritim tutma nedir?
- 2. Kısa süreli heceler ne demektir?
- 3. Sesleri ayırmak için bildiğiniz özellikler nelerdir?
- 4. Müzik eserlerini seslendirirken dinleyiciye hissettirmek istediğimiz duyguyu daha iyi anlatmak için ne yapmalıyız?
- 5. Ninniler neden yavaş ve hafif gürlükte söylenmelidir?
- 6. Ezgi ne demektir?

Ek Değerlendirme

3. Bölüm

MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME MÜZİKSEL YARATICILIK

KONULAR

- MÜZİK KÜLTÜRÜMÜZ
- ÇALGILAR
- HALK OYUNLARI

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Ders kitabınızın bu bölümünde;

- Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik kültürünüzü geliştirmeyi,
- Bildiğiniz çalgıları özelliklerine göre sınıflandırmayı,
- Çevrenizdeki halk danslarını müzikleri ile tanımayı,
- Dinlediğiniz müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerinizi ifade etmeyi,
- Müziklerdeki aynı ve farklı söz kümelerini harekete dönüştürmeyi,
- Müziklerde yer alan farklı ezgi cümlelerini dansa ve oyuna dönüştürmeyi,
- Farklı ritmik yapılarıdaki ezgilere uygun hareket etmeyi,
- Kendi kültürünüzden oyunlar oynayarak şarkı ve türküler söylemeyi,
- Millî, dinî ve manevi değerler ile ilgili müzik dağarcığına sahip olmayı öğreneceksiniz.

EBA

Ünite
Tanıtımı

MÜZİK KÜLTÜRÜMÜZ

►► Hazırlık Çalışması

Dinlediğiniz müzik türlerinden hangilerinin adlarını biliyorsunuz? Söyleyiniz.

Toplum içerisinde yaşayan insanları birbirine bağlayan birçok ortak değer vardır. Bu değerlerin bütünü kültür olarak tanımlanabilir. Kültürümüz içerisinde binlerce yıllık bir birikimin ürünü olarak günümüze ulaşan müzikler **geleneksel Türk müziği** olarak adlandırılır.

Geleneksel Türk müziği; Türk halk müziği, Türk sanat müziği, çok sesli Türk müziği, dinî müzik ve mehter müziği olarak türlere ayrılır.

a) Türk Halk Müziği

Halkın ortak duygu, düşünce ve yaşayışlarını anlatan müzik türüdür. Türk halk müziği, kuşaktan kuşağa aktarılaraq günümüze ulaşmıştır.

►► Etkinlik

Aşağıdaki “Uzun İnce Bir Yoldayım” adlı Türk halk müziği eserini dinleyiniz. Ardından arkadaşlarınızla seslendiriniz.

UZUN İNCE BİR YOLDAYIM

Kaynak Kişi:

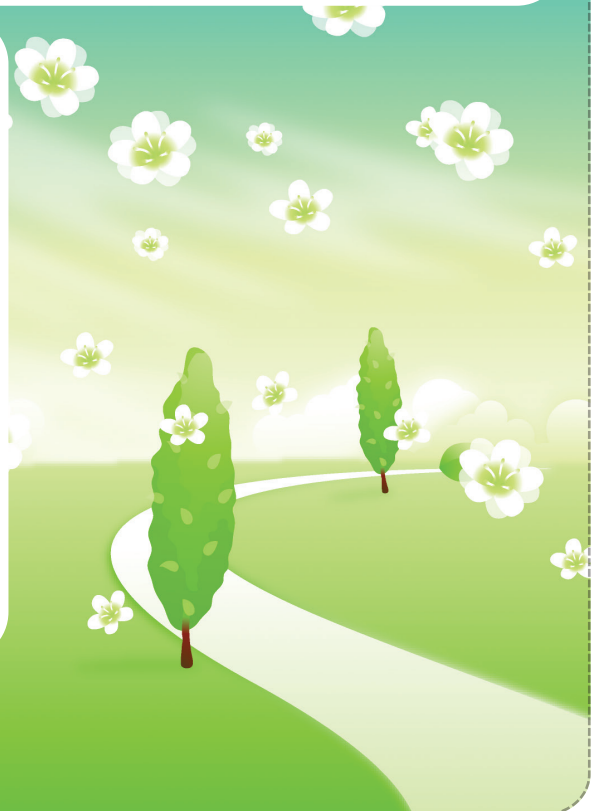
Âşık Veysel ŞATIROĞLU

Türkü

Yöresi: Sivas

Uzun ince bir yoldayım,
Gidiyorum gündüz gece,
Bilmiyorum ne hâldeyim,
Gidiyorum gündüz gece.

Dünyaya geldiğim anda,
Yürüdüm aynı zamanda,
İki kapılı bir handa,
Gidiyorum gündüz gece.

b) Türk Sanat Müziği

Ortaya çıkışı çok eskilere dayanan ve kendine özgü ses sistemi içerisinde ritim ve melodilerden oluşan bir müzik türüdür.

► Etkinlik

Aşağıdaki “Eski Dostlar” adlı Türk sanat müziği eserini dinleyiniz. Ardından arkadaşlarınızla seslendiriniz.

ESKİ DOSTLAR

Söz ve Müzik: Gültekin ÇEKİ

Unutulmuş birer birer
Eski dostlar, eski dostlar
Ne bir selam, ne bir haber
Eski dostlar, eski dostlar
Hayal meyal düşler gibi
Uçup giden kuşlar gibi
Yosun tutan taşlar gibi
Eski dostlar, eski dostlar
Unutulmuş isimlerde
Bilinmez ki nasıl, nerde
Şimdi yalnız resimlerde
Eski dostlar, eski dostlar

c) Çok Sesli Türk Müziği

Kendi kültürümüzü yansıtan ezgilerimizin çok sesli hâle getirilmesi sonucu oluşan müzik türüdür.

► Etkinlik

Aşağıdaki “Dere Geliyor Dere” adlı Türk müziği eserinin çok sesli düzenlenmiş biçimini dinleyiniz. Ardından arkadaşlarınızla seslendiriniz.

DERE GELİYOR DERE

Türkü

Yöresi: Lüleburgaz

Dere geliyor dere yeleelel yeleelel,
Kumunu sere sere yeleelelli.
Dere beni al götür yeleelel yeleelel,
Senin geldiğin yere yeleelelli.

Ben armudu dişledim yeleelel yeleelel,
Sapını gümüşledim yeleelelli.
Sevdiğimin ismini yeleelel yeleelel,
Mendilime işlerim yeleelelli.

ç) Dinî Müzik

Dinî duygu ve düşüncelerin ifade edildiği müzik türüdür.

►► Etkinlik

Aşağıdaki “Ben Yürürüm Yane Yane” adlı dinî müzik eserini dinleyiniz. Ardından arkadaşlarınızla seslendiriniz.

BEN YÜRÜRÜM YANE YANE

Söz: Yûnus EMRE

Derleyen: Muzaffer SARISÖZEN

Ben yürürüm yane yane
Aşk boyadı beni kane
Ne akilem, ne divane
Gel gör beni aşk neyledi?
Gel gör beni beni aşk neyledi?
Derde giriftar eyledi

Gâh eserim yeller gibi
Gâh tozarım yollar gibi
Gâh akarım seller gibi
Gel gör beni aşk neyledi?
Gel gör beni beni aşk neyledi?
Derde giriftar eyledi

Ben Yunus’u biçareyim
Dost ilinde avareyim
Baştan ayağa yâreyim
Gel gör beni aşk neyledi?
Gel gör beni beni aşk neyledi?
Derde giriftar eyledi

• Yûnus Emre dünyaca ünlü halk şairlerimizden biridir. Şairin yaşadığı yerle ilgili kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Bazı kaynaklarda Bolu ve Sivrihisar civarında yaşadığı belirtilmektedir. Şiirlerinde çoğunlukla Allah ve insan sevgisini işlemiştir. Birçok şiiri bestelenmiştir.

• Yûnus Emre’nin hayatı ve bestelenen eserleriyle ilgili genel ağdan bir araştırma yapınız.

• Edindiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Yûnus Emre
(temsili)

d) Mehter Müziği

Osmanlı Devleti'nde askerin moralini yükseltmek ve cesaretini arttırmak için kurulan topluluk **mehter topluluğu** olarak adlandırılır. Mehter topluluğunun çaldığı müzik türüne mehter müziği adı verilir. Mehter müziği moral verici ve coşturucu bir yapıdadır.

► Etkinlik

Aşağıdaki "Eski Ordu Marşı" adlı mehter müziği eserini dinleyiniz. Marşı dinleyince neler hissettiğinizi söyleyiniz. Ardından arkadaşlarınızla seslendiriniz.

ESKİ ORDU MARŞI

Söz: İsmail Hakkı Bey

Müzik: Ali Rıza ŞENGEL

Ceddin deden, neslin baban
Ceddin deden, neslin baban
Hep kahraman Türk milleti
Orduların pek çok zaman
Vermiştiler dünyaya şan
Orduların pek çok zaman
Vermiştiler dünyaya şan

Türk milleti, Türk milleti
Türk milleti, Türk milleti
Aşk ile sev milliyeti
Kahret vatan düşmanını
Çeksin o Mel'un zilleti
Kahret vatan düşmanını
Çeksin o Mel'un zilleti

► Etkinlik

- Geleneksel Türk müziğine tarih boyunca katkıda bulunmuş birçok sanatçı vardır. 39. sayfada bu sanatçılarla ilgili bilgiler ve sanatçılara ait eserler bulunmaktadır. Verilen eserleri dinleyiniz.
- Bu eserleri dinleyince neler hissettiğinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Buhûrîzâde Mustafa İTRÎ: İtrî, İstanbul'da doğmuştur. Binden fazla olduğu bilinen bestelerinden pek azı günümüze ulaşmıştır.

Eserlerinden bazıları şunlardır:

- Tuti-i Mucize Guyem, Ne Desem Laf Değil
- Segâh Yürük Semai

İtrî (temsili) (1640 - 1712)

Âşık Veysel ŞATIROĞLU: Siva'sta bir köyde dünyaya gelen Âşık Veysel yedi yaşında geçirdiği bir hastalık sonucu gözlerini kaybetmiştir. Babasının kendisine verdiği sazı çalmayı öğrendikten sonra halk ozanlarının şiirlerini çalıp söylemeye başlamıştır. Siva'sta görevli bir edebiyat öğretmeni ve şair olan Ahmet Kutsi Tecer, Âşık Veysel'in yeteneğini keşfetmiştir.

Eserlerinden bazıları şunlardır:

- Kara Toprak
- Uzun İnce Bir Yoldayım

Âşık Veysel Şatiroğlu (1894 - 1973)

Yesari Asım ARSOY: Drama doğumlu olan sanatçı Türkiye'ye göç ettikten sonra çeşitli işlerde çalışırken aynı zamanda müzikle uğraşmıştır. Kendine özgü üslubu olan sanatçı 1991 yılında devlet sanatçısı ünvanı almıştır.

Eserlerinden bazıları şunlardır:

- Biz Heybeli'de
- Sazlar Çalınır

Yesari Asım Arsoy (1896 - 1992)

Neşet ERTAŞ: Muharrem Ertaş'ın oğlu olan Neşet Ertaş dost olduğu bağlamasıyla milyonlarca insanın sevgisini kazanmıştır. UNESCO tarafından "Yaşayan İnsan Hazinesi" kabul edilmiş olan Ertaş'a TBMM tarafından "Üstün Hizmet Ödülü" verilmiştir.

Eserlerinden bazıları şunlardır:

- Neredesin Sen
- Tatlı Dile Güler Yüze

Neşet Ertaş (1938 - 2012)

►► Değerlendirme Çalışması

Aşağıdaki müzik türlerinin yanlarına o türde en beğendiğiniz şarkıyı ve bu şarkının yazarı ve bestecisinin adını yazınız.

Türk Halk Müziği:

Türk Sanat Müziği:

Çok Sesli Türk Müziği:

Dinî Müzik:

Mehter Müziği:

ÇALGILAR

►► Hazırlık Çalışması

Yakından gördüğünüz ya da adını bildiğiniz müzik aletleri nelerdir? Söyleyiniz.

Müzik yapmak için tasarlanmış müzikal sesler üreten aletler **çalgi** olarak adlandırılır. Çalgılar çalınış biçimlerine göre vurmali, üflemeli, yayli, tuşlu ve telli çalgılar olmak üzere tür-
lere ayrılır.

a) Vurmali Çalgılar

Vurarak ses çıkartılan çalgılar, vurmali çalgılar olarak adlandırılır.

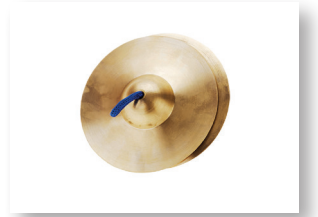
Davul

Darbuka

Tef

Zil

b) Nefesli Çalgılar

Üfleme yoluyla ses çıkartılan çalgılar, üflemeli çalgılar olarak adlandırılır.

Zurna

Flüt

Ney

Klarnet

c) Yaylı Çalgılar

Ses çıkartmak için yayın kullanıldığı çalgılar, yaylı çalgılar olarak adlandırılır.

Keman

Kemençe

Viyolonsel

Kontrbas

ç) Tuşlu Çalgılar

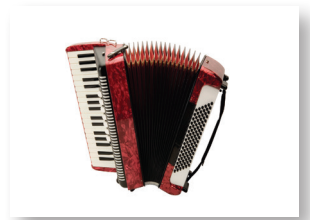
Üzerindeki tuşlara basılarak ses çıkartılan çalgılar, tuşlu çalgılar olarak adlandırılır.

Piyano

Org

Akordiyon

d) Telli Çalgılar

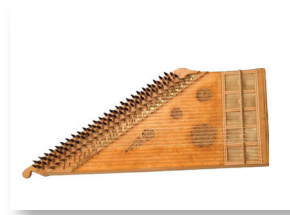
Tellerin titreşmesini sağlayarak ses çıkartılan çalgılar, telli çalgılar olarak adlandırılır.

Gitar

Bağlama

Kanun

Ut

► Etkinlik

Aşağıda bazı çalgı görselleri verilmiştir. Görselleri inceleyiniz. Görsel grubunun üstündeki noktalı alana çalgı grubunun türünü yazınız.

Tulum

Bendir

Rebab

Tambur

Akordiyon

Saksafon

Kös

Viyola

Tar

Garmon

Trombon

Kaşık

Kabak Kemane

Arp

Org

► Etkinlik

Aşağıdaki "Çalgılar" adlı şarkıyı dinleyiniz. Şarkıyı bir kere arkadaşlarınızla seslendiriniz. Şarkıyı seslendirirken şarkıda adı geçen çalgıların çalınış şekillerini taklit ediniz.

ÇALGILAR

Söz ve Müzik: Hilmi SEYREK

Keman şöyle mi çalınır, gıy gı di gıy gıy gıy gı di gıy,
Yayı böyle mi çekilir gıy gı di gıy gıy gıy?

Gitar şöyle mi çalınır, dim di mı dim dim dim di mı dim,
Parmak böyle mi basılır dim di mı dim dim dim?

Flüt şöyle mi çalınır, düt dü rü düt düt düt dü rü düt,
Delik böyle mi kapanır düt dü rü düt düt düt?

Davul şöyle mi çalınır, güm bü dü güm güm güm bü dü güm,
Tokmak böyle mi vurulur güm bü dü güm güm güm?

Türkü şöyle mi söylenir, lay la la lay lay la la lay,
Oyun böyle mi oynanır hop ti ri şıkıdım hop?

► Değerlendirme Çalışması

Aşağıda görselleri verilen çalgıların adlarını altlarına yazınız. Çalgıları türleri ile eşleştiriniz.

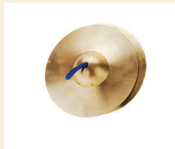
Vurmalı Çalgılar

Nefesli Çalgılar

Telli Çalgılar

Yaylı Çalgılar

Tuşlu Çalgılar

HALK OYUNLARI

►► Hazırlık Çalışması

Yaşadığınız bölgede düğünlerde ya da yöresel etkinliklerde oynanan halk oyunları nelerdir? Söyleyiniz.

Müziğin temposuna uyarak yapılan estetik vücut hareketleri **dans** olarak adlandırılır. Bir toplumda yaşayan kişilerin ortak duygu, düşünce ve kültür değerlerini yansıtan, tek kişi ya da grup hâlinde sergilenen danslara ise **halk oyunları** denir. Her yörenin kendine özgü halk oyunları ve bu oyunları sergileyenlerin giydiği özel kıyafetler vardır.

Aşağıda bazı halk oyunları hakkında bilgiler ve bu oyunlara ait olan görseller verilmiştir. İnceleyiniz.

Zeybek: Türk halk kültüründe önemli bir yere sahip olan geleneksel bir halk oyunudur. Erkek zeybek oyunlarının figürlerine yiğitlik ve mertlik simgeleri yansıtılmıştır. Kadın zeybek oyunları, erkek zeybek oyunlarına göre daha zariftir. Zeybek, özellikle ülkemizin batısında yer alan Ege Bölgesi civarında oynanır.

Halay: Türk halk kültüründe çok sevilen ve oynanan geleneksel bir halk oyunudur. Halay oyunu genellikle düğünlerde, bayramlarda ve diğer özel günlerde kutlama amaçlı oynanır. Ülkemizin İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde oynanır.

Horon: Erkek horonları hareketli ve kıvraktır. Kız horonlarında figürler daha zariftir. Kemançe, davul, zurna ve kaval horon oyunlarına eşlik eden çalgılardır. Horon, Karadeniz Bölgesi'nin doğu kısmında oynanır.

Bar: Sert ve hareketli bir halk oyunudur. Ülkemizin kuzeydoğu bölümünde yer alan Erzurum, Erzincan, Bayburt ve Gümüşhane’de oynanır.

Hora: Ayak hareketleri ön planda olan ritmi çok hızlı bir halk oyunudur. Ülkemizin Trakya bölgesinde oynanır.

Kaşık: Oyuncular ellerindeki kaşıkları birbirine vurarak ritmik sesler çıkarır ve bu sese uygun hareketler yapar. Ülkemizin Batı Karadeniz, Güney Marmara, İç Batı Anadolu çevresinde oynanır.

► Etkinlik

- Aşağıda adı yazılı olan şarkıları bilişim teknolojilerinden yararlanarak dinleyiniz.
- Yukarıda açıklaması verilen halk oyunlarından hangisinin bu şarkıyla oynanabileceğini, şarkının yanındaki noktalı alana yazınız.

Ceylan:

Delilo:

Harmandalı:

Gerali:

Ali Paşa:

Çayeli’nden Öteye:

- Bilişim teknolojilerinden yararlanarak yukarıdaki şarkılarda oynanan halk oyunları gösterilerini izleyiniz. İzlerken yapabildiğiniz hareketleri taklit ederek siz de oynamaya çalışınız.

► Etkinlik

- Aşağıdaki "Halay" adlı şarkının sözlerini inceleyiniz.

HALAY

Söz ve Müzik: Saip EGÜZ

Gel yanıma gir koluma, gel yanıma gir koluma,
Gel yanıma gir koluma, gel yanıma hey hey,
Ver elini, al mendili, çek halayı hey!
Ver elini, al mendili, çek halayı hey!
Dön bir sağa bir de sola, dön bir sağa bir de sola,
Dön bir sağa bir de sola, dön bir sağa hey hey,
Ver elini, al mendili, çek halayı hey!
Ver elini, al mendili, çek halayı hey!
Koy beline sağ elini, koy beline sol elini,
Koy beline sağ elini, koy beline hey hey,
Ver elini, al mendili, çek halayı hey!
Ver elini, al mendili, çek halayı hey!

- Şarkıda birbiriyle aynı olan söz kümelerini belirleyiniz. Belirlediğiniz söz kümelerini aşağıya yazınız.

Şarkı sözlerinde birbiriyle aynı olan söz kümeleri:

1. Söz Kümesi:.....
2. Söz Kümesi:.....
3. Söz Kümesi:.....
4. Söz Kümesi:.....

- Belirlediğiniz söz kümelerine uygun hareketler bularak aşağıya yazınız.

Söz kümelerine uygun hareketler:

1. Hareket:
2. Hareket:
3. Hareket:
4. Hareket:

- "Halay" adlı şarkıyı seslendirirken belirlediğiniz hareketlerle şarkıya eşlik ediniz.

►► Etkinlik

- Aşağıdaki “Cilveloy” adlı şarkının sözlerini inceleyiniz.

CİLVELOY

Türkü

Yöresi: Artvin

İndim dere ırmağa hoy nanayda cilveloy nanayda
Zeytin dalı kırmağa hoy nanayda cilveloy nanayda
Geldim seni almaya hoy nanayda cilveloy nanayda
Başladın ağlamaya hoy nanayda cilveloy nanayda
Naydana hoy ninayda hoy nanayda cilveloy nanayda

- Şarkının sözlerine uygun hareketler bularak aşağıya yazınız.

CİLVELOY

Türkü

Yöresi: Artvin

İndim dere ırmağa hoy nanayda cilveloy nanayda
Hareket:
Zeytin dalı kırmağa hoy nanayda cilveloy nanayda
Hareket:
Geldim seni almaya hoy nanayda cilveloy nanayda
Hareket:
Başladın ağlamaya hoy nanayda cilveloy nanayda
Hareket:
Naydana hoy ninayda hoy nanayda cilveloy nanayda
Hareket:

- “Cilveloy” adlı şarkıyı seslendirirken belirlediğiniz hareketlerle şarkıya eşlik ediniz.

►► Değerlendirme Çalışması

Aşağıdaki ifadeleri uygun kelimeleri kullanarak tamamlayınız.

zeybek – horon – hora – bar

- Trakya yöresinde türü halk oyunları oynanır.
- Trabzon’da türü halk oyunları oynanır.
- Erzurum’da türü halk oyunları oynanır.
- İzmir’de türü halk oyunları oynanır.

Neler Öğrendik?

A. Aşağıdaki soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

1. Dinî duygu ve düşüncelerin ifade edildiği müzik türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok sesli Türk müziği
- B) Dinî müzik
- C) Türk halk müziği

2. Birbirinden farklı ezgilerin, uyumlu seslerle aynı anda bazı kurallara uyularak seslendirilmesiyle oluşan müzik türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk halk müziği
- B) Türk sanat müziği
- C) Çok sesli Türk müziği

3. Aşağıdaki sanatçı, eser ve müzik türü eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

- A) Ben Yürürüm Yane Yane - Yûnus Emre - Türk Halk Müziği
- B) Eski Dostlar - Gülten Çeki - Çok Sesli Türk Müziği
- C) Eski Ordu Marşı - İsmail Hakkı Bey - Mehter Müziği

4. 1894 yılında Sivas'ın bir köyünde doğmuş, yedi yaşında geçirdiği bir hastalık sonucu gözlerini kaybetmiş olan halk ozanımız aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşık Veysel Şatıroğlu
- B) Neşet Ertaş
- C) Yesari Asım Arsoy

5. Aşağıdaki çalgı ve türü eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

- A) Ney - Üflemeli çalgı
- B) Kontrbas - Vurmalı çalgı
- C) Kanun - Yaylı çalgı

6. Aşağıdaki çalgı ve türü eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Bağlama - Telli çalgı
- B) Gitar - Yaylı çalgı
- C) Zil - Vurmalı çalgı

7. Aşağıdakilerden hangisi çalgıların çalınış biçimlerine göre ayrılabilceğı türlerden biri değildir?

- A) Vurmalı çalgılar
- B) Düğmeli çalgılar
- C) Üflemeli çalgılar

8. Aşağıdakilerden hangisi vurmalı bir çalgı değildir?

- A) Darbuka
- B) Piyano
- C) Tef

9. Halk oyunları ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Halay, ülkemizde özellikle Marmara Bölgesi'nde oynanan halk oyunudur.
- B) Horon, ülkemizde özellikle Akdeniz Bölgesi'nde oynanan halk oyunudur.
- C) Zeybek, ülkemizde özellikle Ege Bölgesi'nde oynanan halk oyunudur.

B. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların yanına "D", yanlış olanların yanına "Y" yazınız.

1. Türk halk müziğı, toplumda yaşanan olayları konu alan sözlü ya da sözsüz halk ezgileridir. (.....)
2. Neşet Ertaş, TBMM tarafından "Üstün Hizmet Ödülü" verilen halk ozanıdır. (.....)
3. Çalgılar, çalınış biçimlerine göre üçe ayrılır. (.....)
4. Keman, telli bir çalgıdır. (.....)
5. Ses çıkartmak için yayın kullanıldığı çalgılar, yaylı çalgılar olarak adlandırılır. (.....)
6. Hızlı omuz silkme, ayak sallama ve sertçe ayak vurma hareketleriyle oynanan halk oyunu halaydır. (.....)

C. Aşağıdaki soruların cevaplarını defterinize yazınız.

1. En sevdiğiniz müzik türleri nelerdir? Söylediğiniz müzik türlerine ait eser isimlerinden örnekler vererek özelliklerini söyleyiniz.
2. Çalgılar hangi özelliklerine göre sınıflandırılır? Örnekler vererek açıklayınız.
3. Yaşadığınız yörede oynanan halk oyunları nelerdir?

Ek Değerlendirme

4. Bölüm

DİNLEME VE SÖYLEME

KONULAR

- BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Ders kitabınızın bu bölümünde;

- Belirli gün ve haftalarla ilgili müzikleri anlamına uygun söylemeyi,
- Müzik çalışmalarınızı sergilemeyi öğreneceksiniz.

EBA

Ünite
Tanıtımı

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

►► Hazırlık Çalışması

Okulunuzda belirli günler ve haftalar için etkinlikler düzenliyor musunuz?

Toplum değerlerine göre yılın belirli gün ve haftalarında öğrenci, öğretmen ve bazı kuruluşların birlikteliğiyle gerçekleşen kutlama ve anma günleri **belirli gün ve haftalar** olarak adlandırılır.

Belirli gün ve haftalar etkinliklerinde okullarda koro, halk oyunları vb. gösteriler yapılır.

►► Etkinlik

Aşağıdaki belirli gün ve haftalardan hangilerinde okulunuzda etkinlik düzenlendiğini yanına "✓" işareti yazarak belirtiniz.

Belirli Gün ve Haftalar

- ☐ İlköğretim Haftası (Eylül ayının 3. haftası)
- ☐ Hayvanları Koruma Günü (4 Ekim)
- ☐ Cumhuriyet Bayramı (29 Ekim)
- ☐ Kızılay Haftası (29 Ekim-4 Kasım)
- ☐ Atatürk Haftası (10-16 Kasım)
- ☐ Dünya Çocuk Hakları Günü (20 Kasım)
- ☐ Öğretmenler Günü (24 Kasım)
- ☐ Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası (12-18 Aralık)
- ☐ Yeşilay Haftası (1 Mart gününü içine alan hafta)
- ☐ Dünya Kadınlar Günü (8 Mart)
- ☐ Tüketiciyi Koruma Haftası (15-21 Mart)
- ☐ Şehitler Günü (18 Mart)
- ☐ Orman Haftası (21-26 Mart)
- ☐ Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı (23 Nisan)
- ☐ Anneler Günü (Mayıs ayının 2. pazarı)
- ☐ Atatürkü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı (19 Mayıs)
- ☐ İstanbul'un Fethi (29 Mayıs)
- ☐ 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü (15 Temmuz)

İlköğretim Haftası (Eylül ayının 3. haftası)

Okulların açıldığı ilk hafta İlköğretim Haftası olarak kutlanır. Okul çağındaki öğrenciler, okuma yazma dışında birçok konuda bilgi ve beceriler kazanır. İlköğretim Haftası okullarda çeşitli etkinlikler düzenlenerek kutlanır.

►► Etkinlik

- İlköğretim Haftası neden kutlanır?
- Aşağıdaki "Çok Çalışkan Olmalıyız" şarkısını dinleyiniz.
- Şarkının konusunu söyleyiniz.
- Şarkıyı arkadaşlarınızla seslendiriniz.

ÇOK ÇALIŞKAN OLMALIYIZ

Söz ve Müzik: Sefai ACAY

Çok çalışkan olmalıyız,
Çok çalışkan olmalıyız,
Bu ulus için, bu vatan için,
Çok çalışkan olmalıyız.

Tembel tembel durmamalı,
Günler hiç boş kalmamalı,
Bu ulus için, bu vatan için,
Çok çalışkan olmalıyız.

Her iş zordur bilmeliyiz,
Güçlükleri yenmeliyiz,
Bu ulus için, bu vatan için,
Çok çalışkan olmalıyız.

Hayvanları Koruma Günü (4 Ekim)

Köpeklerimiz, kedilerimiz, kuşlarımız ve tüm hayvanlar, bizimle aynı dünyayı paylaşan canlılardır. Her sene 4 Ekim gününü, Hayvanları Koruma Günü olarak kutluyoruz. Onlara zarar veren davranışlardan kaçınmalıyız.

► Etkinlik

- Sizce Hayvanları Koruma Günü neden kutlanır? Düşüncelerinizi söyleyiniz.
- Aşağıdaki "Hayvanları Sevelim" şarkısını dinleyiniz.
- Şarkının konusunu söyleyiniz.
- Şarkıyı arkadaşlarınızla seslendiriniz.

HAYVANLARI SEVELİM

Söz: Serkan BOZ

Müzik: Nevit KODALLI

Dün küçük bir kuş ağaca kondu

Ne güzel ne güzel ötüyordu

Gittim evden yem getirdim

Yemini yiyince uçtu gitti

Küçük kuş küçük kuş yine gel

Yine gel gel minik kuş yine gel

Dün minik bir kedi kapıya geldi

Ne acı ne acı miyavlıyordu

Gittim evden süt getirdim

Sütünü içince kaçtı gitti

Minik kedi minik kedi yine gel

Yine gel gel minik kedi yine gel

Dün küçük bir köpek yanıma geldi

Ne güzel ne güzel havlıyordu

Gittim bir kemik getirdim

Kemiği yiyince kaçtı gitti

Küçük köpek küçük köpek yine gel

Yine gel gel küçük köpek yine gel

Hayvanları çok sevelim

Onları incitmeyelim

Onlar bizim dostlarımız sakın incitmeyelim

Kızılay Haftası (29 Ekim - 4 Kasım)

Türk Kızılayı; savaş, deprem, sel, çığ, orman yangını gibi birçok olayda insanlara yardım etmek için çalışan bir kuruluştur. Her yıl 29 Ekim-4 Kasım tarihlerinde Kızılay Haftası kutlanır.

► Etkinlik

- Kızılay Haftası neden kutlanır?
- Aşağıdaki "Kızılay" şarkısını dinleyiniz.
- Şarkının konusunu söyleyiniz.
- Şarkıyı arkadaşlarınızla seslendiriniz.

KIZILAY

Depremlerde, yangınlarda,
Hem savaşta hem barışta,
Sen koşarsın yardıma,
Güç verirsin yurduma.

Sonsuza dek, güçlenerek,
Her acıyı, sar Kızılay.

Söz ve Müzik: Sefai ACAY
Kan vermekle yardım etmek,
Çok büyük bir mutluluktur.
Çözdüğün güçlükleri,
Bilmeyen kimse yoktur.

Sonsuza dek, güçlenerek,
Her acıyı, sar Kızılay.

Öğretmenler Günü (24 Kasım)

Her yıl 24 Kasım günü Öğretmenler Günü olarak kutlanır. Öğretmenlerimiz sayesinde yeni bilgiler öğreniyor ve kendimizi geliştiriyoruz. İyi birer birey olmamız için emek harcayan öğretmenlerimizin değerini sadece bir gün değil, her gün bilmeliyiz.

► Etkinlik

Aşağıdaki "Biricik Öğretmenim" şarkısını dinleyiniz, ardından şarkıyı arkadaşlarınızla seslendiriniz.

BİRİCİK ÖĞRETMENİM

Söz: Selçuk YILDIRIM

Müzik: Besim AKKUŞ

Daha yaşımdan,
Okula başlamadan,
Tanıtılmışlardı seni,
Biricik öğretmenim.

Yazmayı sen öğrettin,
Yaşımdan sen bellettin,
Hesabı sen kavrattın,
Biricik öğretmenim.

Güzel şarkı söylüyor,
Resimler yapıyorum.
Hepsi senin eserin,
Biricik öğretmenim.

Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı (19 Mayıs)

Atatürk, 19 Mayıs bin dokuz yüz ondokuz yılında Samsun'a çıkarak Türk milletinin bağımsızlık mücadelesine önderlik etmiştir. Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı'nda, ülkemizin kurtuluşunu ve gençlerin ülkenin geleceğindeki rolünü hatırlarız. Gençler; 19 Mayıs'ta bayrak, marş ve çeşitli etkinliklerle kutlama yapar.

►► Etkinlik

- 19 Mayıs gününü neden Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı olarak kutluyoruz?
- Aşağıdaki "Gençlik Marşı"nı dinleyiniz.
- Marşın konusunu söyleyiniz.
- Marşı arkadaşlarınızla seslendiriniz.

GENÇLİK MARŞI

Uyarlayan: Ali Ulvi ELÖVE

Müzik: Felix KÖRLİNG

(Felix KÖRLİNG)

Dağ başını duman almış,
Gümüş dere durmaz akar.
Güneş ufuktan şimdi doğar,
Yürüyelim arkadaşlar.

Bu gök, deniz nerede var?
Nerede bu dağlar taşlar?
Bu ağaçlar güzel kuşlar,
Yürüyelim arkadaşlar.

Sesimizi yer, gök, su dinlesin,
Sert adımlarla her yer inlesin.
Sesimizi yer, gök, su dinlesin,
Sert adımlarla her yer inlesin.

Sesimizi yer, gök, su dinlesin,
Sert adımlarla her yer inlesin.
Sesimizi yer, gök, su dinlesin,
Sert adımlarla her yer inlesin.

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı (23 Nisan)

23 Nisan, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olarak kutlanır. Atatürk, 23 Nisan bin dokuz yüz yirmide Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni açtı ve 23 Nisan gününü çocuklara armağan etti. 23 Nisan, dünyada çocuklar için kutlanan tek bayramdır. Bugünde çocuklar bayrak, marş ve etkinliklerle kutlama yapar.

► Etkinlik

- Sizce 23 Nisan günü, neden Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olarak kutlanıyor olabilir? Düşüncelerinizi söyleyiniz.
- Aşağıdaki "23 Nisan" şarkısını dinleyiniz.
- Şarkının konusunu söyleyiniz.
- Şarkıyı arkadaşlarınızla seslendiriniz.

23 NİSAN

Söz ve Müzik: Ömer Faruk YURTOĞLU

Yirmi üç nisan, yirmi üç nisan,
Atatürk'ten armağan yirmi üç nisan.

Bugün meclis kuruldu,
Düşman yurttan kovuldu.

Yirmi üç nisan bize,
Çocuk bayramı oldu.

Cumhuriyet Bayramı (29 Ekim)

29 Ekim, Cumhuriyet Bayramı olarak kutlanır. Cumhuriyet, Türkiye'nin yönetim şeklidir ve herkesin eşit olduğu bir ülke anlamına gelir. Türkiye Büyük Millet Meclisi, 29 Ekim bin dokuz yüz yirmi üçte Cumhuriyet'i ilan etti. 29 Ekim'de Türk bayrağı dalgalanır ve coşkuyla kutlama yapılır. Cumhuriyet Bayramı, Türk milletinin birlik ve beraberliğinin kutlandığı özel bir gündür.

► Etkinlik

- Cumhuriyet Bayramı neden kutlanıyor olabilir? Düşüncelerinizi söyleyiniz.
- Aşağıdaki "10. Yıl Cumhuriyet Marşı"nı dinleyiniz.
- Marşın konusunu söyleyiniz.
- Marşı arkadaşlarınızla seslendiriniz.

10. YIL CUMHURİYET MARŞI

Söz: Behçet Kemal ÇAĞLAR

Faruk Nafiz ÇAMLİBEL

Müzik: Cemal Reşit REY

Çıktık açık alınla on yılda her savaştan;
On yılda on beş milyon genç yarattık her yaştan.
Başta bütün dünyanın saydığı başkumandan;
Demir ağlarla ördük ana yurdu dört baştan.

Türküz cumhuriyetin göğsümüz tunç siperi,
Türke durmak yaraşmaz, Türk önde Türk ileri.

Bir hızla kötülüğü, geriliği boğarız,
Karanlığın üstüne güneş gibi doğarız.
Türküz bütün başlardan, üstün olan başlarız;
Tarihten önce vardık, tarihten sonra varız.

Türküz cumhuriyetin göğsümüz tunç siperi,
Türke durmak yaraşmaz, Türk önde Türk ileri.

Atatürk Haftası (10-16 Kasım)

Hayatını, canından çok sevdiği Türk yurdu ve milletine adayan Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü 10 Kasım bin dokuz yüz otuz sekiz günü kaybettik. Atatürk Haftasında, okullarda etkinlikler düzenler ve Atatürk'ün hayatı hakkında bilgiler öğreniriz. Bu hafta boyunca, Atatürk'ün bize bıraktığı mirası ve ülkemizin değerlerini hatırlarız.

► Etkinlik

- Aşağıdaki "Atam" marşını dinleyiniz.
- Marşın konusunu söyleyiniz.
- Marşı arkadaşlarınızla seslendiriniz.

ATAM

Söz ve Müzik: Ziya AYDINTAN

İstiklâl güneş gibi,
Hür alnimda parıldar.
Nabzımda ateş gibi,
Fatihlerden bir kan var.
Atam sen rahat uyu,
Yolcusuyuz biz hürriyetin.
Atam sen rahat uyu,
Bekçisiyiz cumhuriyetin.
İnsanlıkla ün aldı,
Tarihinde bu millet.
Atamdan eser kaldı,
Ülkümüz cumhuriyet.
Atam sen rahat uyu,
Yolcusuyuz biz hürriyetin.
Atam sen rahat uyu,
Bekçisiyiz cumhuriyetin.
Zaferlerle doldurdun,
Ömrünü her cephede.
Sönmeyen ışık oldun,
Şimdi Anıttepe'de.
Atam sen rahat uyu,
Yolcusuyuz biz hürriyetin.
Atam sen rahat uyu,
Bekçisiyiz cumhuriyetin.

► Etkinlik

- Aşağıdaki “İzmir’in Dağlarında” şarkısını dinleyiniz.
- Şarkının konusunu söyleyiniz.
- Şarkıyı arkadaşlarınızla seslendiriniz.

İZMİR’İN DAĞLARINDA

Söz ve Müzik: İzzettin Hümâyi ELÇİOĞLU
İzmir’in dağlarında çiçekler açar,
Altın, gümüş ona sirmalar saçar,
Bozulmuş, hain düşman yel gibi kaçar,
Yaşa, Mustafa Kemal Paşa, yaşa,
Adın yazılacak mücevher taş.

İzmir’in dağlarında oturdum, kaldım,
Şehit olanları deftere yazdım,
Öksüz yavruları bağrıma bastım,
Kader böyle imiş ey garip ana,
Kanım feda olsun, aziz vatana.

“Türk Ordusunun İzmir’e Girişi” adlı tablo (TSK Anıtkabir Komutanlığı Müzesi, Ankara)

►► Etkinlik

• Atatürk'le ilgili okulunuzda yapılan etkinlikleri örnekteki gibi maddeler hâlinde aşağıya yazınız. Yazdığınız etkinliklerin düzenlendiği günleri altlarına yazınız.

- Sınıf arkadaşlarımla koro çalışması yaptık.

Tarih: 19 Mayıs

•

Tarih:

•

Tarih:

•

Tarih:

•

Tarih:

•

Tarih:

•

Tarih:

•

Tarih:

•

Tarih:

- Bu etkinlikleri izlediğinizde veya görev aldığınızda neler hissederdiniz? Yazınız.

- Bu etkinliklerden birine katılsaydınız siz nasıl bir çalışma sergilerdiniz? Yazınız.

►► Etkinlik

• Okulunuzda düzenleyeceğiniz Atatürk'le ilgili bir müzik etkinliği için şarkı, türkü ve marşlar belirleyiniz.

• Belirlediğiniz şarkı, türkü ve marşların adlarını aşağıya yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

• Özgün bir çalışma sergilemek isteyen ya da enstrüman çalmak isteyen arkadaşlarınız varsa aranızda görev dağılımı yapınız.

• Arkadaşlarınızla seslendireceğiniz şarkı, türkü ve marşlara karar veriniz.

• Öğretmeniniz ve arkadaşlarınızla etkinliği düzenleyeceğiniz yeri ve zamanı belirleyiniz.

• Arkadaşlarınız arasında görev dağılımı yaparak konser yerini ve zamanını belirten çeşitli davetiyeler ve afişler hazırlayınız.

• Afişleri okul panolarına asınız. Davetiyeleri okul yöneticisi, öğretmen ve öğrenci velilerine dağıtınız.

• Konser günü, konseri vereceğiniz yeri arkadaşlarınızla düzenleyiniz.

• Konser anında belirlediğiniz şarkı, türkü ve marşları coşkuyla seslendiriniz.

• Düzenlediğiniz konser hakkındaki görüşlerinizi aşağıya yazınız.

.....

.....

.....

.....

►► Değerlendirme Çalışması

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların yanına "D", yanlış olanların yanına "Y" yazınız.

() 23 Nisan'da kutlanan millî bayramımız Zafer Bayramı'dır.

() Atatürk Haftası, 10-16 Kasım'da kutlanır.

() Okulların açıldığı ilk hafta, Öğretmenler Günü olarak kutlanır.

Neler Öğrendik?

A. Aşağıdaki soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi millî bayramlarımızdan biri değildir?

- A) Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı (19 Mayıs)
- B) Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı (23 Nisan)
- C) Atatürk Haftası (10-16 Kasım)

2. Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı aşağıdaki günlerden hangisinde kutlanır?

- A) 19 Mayıs
- B) 23 Nisan
- C) 29 Ekim

3. 24 Kasım günü aşağıdaki özel günlerden hangisi kutlanır?

- A) Dünya Kadınlar Günü
- B) Öğretmenler Günü
- C) Şehitler Günü

B. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların yanına "D", yanlış olanların yanına "Y" yazınız.

- 1. Hayvanları Koruma Günü etkinlikleri 4 Ekim'de yapılır. (.....)
- 2. Anneler Günü 8 Mart'ta kutlanır. (.....)
- 3. Cumhuriyet Bayramı 23 Nisan'da kutlanır. (.....)
- 4. 29 Mayıs'ta İstanbul'un Fethi etkinlikleri yapılır. (.....)

C. Aşağıdaki soruların cevaplarını defterinize yazınız.

- 1. Belirli gün ve haftalarda hangi etkinliklere izleyici olarak katılıyorsunuz?
- 2. Belirli gün ve haftalarda hangi etkinliklerde görev alıyorsunuz?
- 3. Atatürk Haftası'nda okulunuzda yapılan etkinlikleri izlerken neler hissettiniz?

Ek Değerlendirme

KİTAP İÇİNDE YER ALAN ŞARKILARIN NOTALARI

1. İstiklâl Marşı	10
2. Arkadaşım Eşek	12
3. Kümesteki Dostlarımız	14
4. Da-Di, Da-Di	15
5. Sevgi Çiçekleri.....	24
6. Kardan Adam.....	25
7. Bulut Olsam.....	25
8. Uzun İnce Bir Yoldayım	34
9. Eski Dostlar.....	35
10. Dere Geliyor Dere	36
11. Ben Yürürüm Yane Yane.....	37
12. Eski Ordu Marşı.....	38
13. Çalgılar	42
14. Halay.....	45
15. Cilveloy.....	46
16. Çok Çalışkan Olmalıyız	51
17. Hayvanları Sevelim	52
18. Kızılay	53
19. Biricik Öğretmenim	54
20. Gençlik Marşı	55
21. 23 Nisan.....	56
22. 10. Yıl Cumhuriyet Marşı.....	57
23. Atam	58
24. İzmir'in Dağlarında.....	59

İSTİKLÂL MARŞI

Orta Hızda

Söz: Mehmet Âkif ERSOY
Müzik: Osman Zeki ÜNGÖR

Kork ma sön mez bu şa fak lar da yü zen— al san
Çat ma kur ban o la yım çeh re ni ey naz lı hi

cak Sön me den yur du mun üs tün de tü ten en son o cak O
lâl Kah ra man ır kı ma bir gül ne bu şid det bu ce lâl Sa

be nim mil le ti min yıl dı zı dir par la ya cak O be
na ol— maz dö kü len kan la rı mız son ra he lâl Hak k'ı

nim dir o be nim mil le ti min dir an cak
dir Hak k'a ta pan mil le ti min is tik lâl

ARKADAŞIM EŞEK

Orta Hızda

Söz ve Müzik
Barış MANÇO

Kaç yıl ol du say ma dım köy den gö çe li
Ya ban tay ları ça yır da te pi şi yor mu

Mev sim ler gel di geç ti gö rüş me ye li
Çil li ho roz kedi ler le dö vü şü yor mu

Hiç ha ber gön der— me din o gün den be ri
Sarı kız mi nik bu za ğı yı süt ten kes ti mi

Yok sa ba na küs tün mü u nut tun mu be ni
Ku zu lar la oğ lak lar se vi şi yor mu

Dün yi ne se ni an dım göz le rim dol du
U zun ku lak la rı nı son bir kez sal la

O tat lı gün le ri miz bir a nı ol du
Tüm es ki dost la rım dan bi ha ber yol la

Ay rı lık gel di ba şa kat lan mak ge rek
Ay rı lık gel di ba şa kat lan mak ge rek

Se ni çok çok öz le dim ar ka da şım e şek
Se ni çok çok öz le dim ar ka da şım e şek

Ar ka da şım eş ar ka da şım şek ar ka da şım e şek
Ar ka da şım eş ar ka da şım şek ar ka da şım e şek

KÜMESTEKİ DOSTLARIMIZ

Çabuk Hızda

Söz: Hasan Latif SARIYÜCE

Müzik: Uğur TÜRKMEN

Ü ü rü ü culk culk culk tıs tıs tıs hop hop hop

Gıt gıt gı dak vak vak vak Söy le ye yim de din le bak

Ho ro zu muz al i bik Şöy le ba kar dik dik dik
Ta vu ğu muz yem a rar Gi der ho ro za so rar
Ör de ği miz pek şi rin O na bi raz yem ve rin

Na sıl kü mes te sü rü Son ra ö ter ü ü rü ü
Ga ga vu rur tak tak tak Son ra ö ter gıt gıt gı dak
Koş tu rur sal la na rak Son ra ö ter vak vak vak vak

4. Kazımız hep gezinir,
Herkesle dost geçinir
Şakaya gelmez yalnız,
Sonra kızar tıs tıs tıs.

5. Tüy kabartır hindimiz,
Ona sokulmayın siz,
Bakarken soğuk soğuk,
Sonra öter culk culk culk

6. Tavşanımız yaprak yer,
Çenesi durmaz işler,
Yorulunca olunca top,
Sonra zıplar hop hop hop

DADI, DADI

Orta Hızda

Söz ve Müzik
Mahir DİNÇER

SEVGİ ÇİÇEKLERİ

Çabuk Hızda

Söz ve Müzik
İsa COŞKUNER

Dal lar da çi çek çi çek tar la da ba şak ba şak
De ni zin ma vi sin de yap ra ğın ye şı lin de

O cak ta a lev a lev biz sev gi çi çek le ri
Ba rı şın çağ rı sın da biz sev gi çi çek le ri

Ha lay ba şı çek çek bi zim ha— la yı—

Tu tu şan bu el ler sar sın dün ya— yı—

KARDAN ADAM

Söz ve Müzik
Cahit TERCANLI

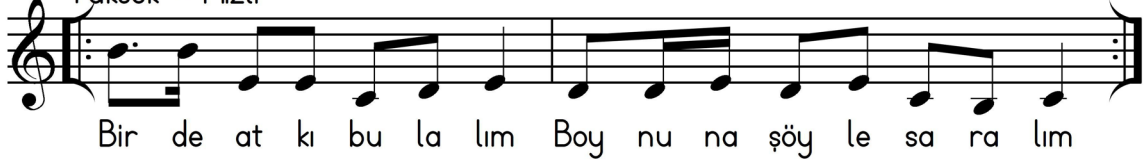
Hafif - Yavaş Hızda

Yüksek - Hızlı

Yüksek - Hızlı

Hafif - Yavaş

Yüksek - Hızlı

BULUT OLSAM

Orta Hızda

Söz ve Müzik
Salih AYDOĞAN

Ha va da bir top bu lut ol sam
Si no p'a doğ ru ge zi nir dim
Ne şi rin bir yurt bu gü zel yurt

Ne gü zel pa ra sız do la şır dım
O ra dan Ha ta y'a sü zü lür düm
De ni zi gü ne ş i ha va sıy la

UZUN İNCE BİR YOLDAYIM

Türkü

Yöresi: Sivas

Yavaş Hızda

Derleyen: TRT Müzik Dairesi

Kaynak Kişi: Âşık Veysel ŞATIROĞLU

SAZ

U zun in ce bir yol da yım SAZ
Dün ya ya gel di ğim an da SAZ

Gi di yo rum gün düz ge ce SAZ
Yü rü düm ay nı za man da SAZ

Bil mi yo rum ne hâl de yım Gi di yo rum gündüz ge ce
İ ki ka pı lı bir han da Gi di yo rum gündüz ge ce

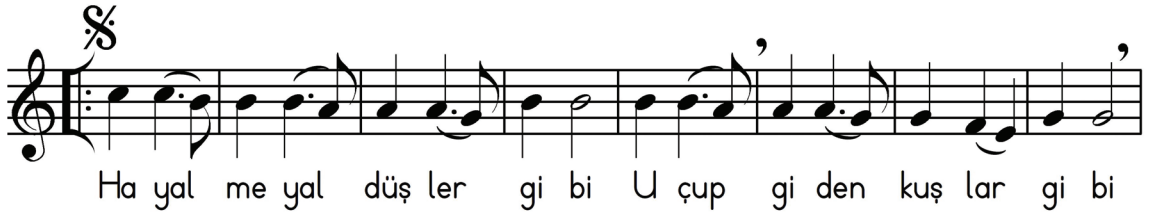

gün düz ge ce gün düz ge ce gün düz ge ce hey SAZ
gün düz ge ce gün düz ge ce gün düz ge ce hey SAZ

ESKİ DOSTLAR

Orta Hızda

Söz ve Müzik
Gültekin ÇEKİ

DERE GELİYOR DERE

Türkü

Çabuk Hızda

Yöresi: Lüleburgaz

Derleyen: Mustafa SARISÖZÖN

De re ge li yor de re ye le lel ye— le lel

[illegible]

De re be ni al gö tür ye le lel ye— le lel

Se nin gel di ğin ye re ye le lel li

BEN YÜRÜRÜM YANE YANE

Yavaş Hızda

Söz: Yunus EMRE
Derleyen: Muzaffer SARISÖZEN

Ben yü rü rüm ya ne ya ne

A musical staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody consists of the following notes: A4 (quarter), B4 (quarter), C#5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (half). The lyrics 'Aşk bo ya dı be ni ka ne' are written below the staff, aligned with the notes.

Ne a ki lem ne di va ne

Gel gör beni aşk neyle dedi

Gel gör be ni be ni aşk ney le di

Der de gi rif tar ey le di

2. Gâh eserim yeller gibi
Gâh tozarım yollar gibi
Gâh akarım seller gibi
Gel gör beni aşk neyledi?
Gel gör beni aşk neyledi?
Derde giriftâr eyledi.

3. Ben Yunus'u biçareyim
Dost elinden avareyim
Baştan ayağa yâreyim
Gel gör beni aşk neyledi?
Gel gör beni aşk neyledi?
Derde giriftâr eyledi.

ESKİ ORDU MARŞI

Orta Hızda

Söz: İsmail Hakkı BEY

Müzik: Ali Rıza BEY

Ced din de den nes— lin ba ban
Türk mil le ti Türk— mil le ti

Hep— kah ra— man Türk mil le ti
Aşk— i le— sev mil li ye ti

Or du la rın pek— çok za man—
Kah ret va tan düş— ma nı nı—

Ver miş ti ler— dün— ya ya şan
Çek sin o me— lun— zil le ti

ÇALGILAR

Orta Hızda

Söz ve Müzik
Hilmi SEYREK

2 Gitar şöyle mi çalınır, dım dı mı dım dım dım dı mı dım,
Parmak böyle mi basılır dım dı mı dım dım dım?

3 Flüt şöyle mi çalınır, düt dü rü düt düt düt dü rü düt
Delik böyle mi kapanır düt dü rü düt düt düt?

4 Davul şöyle mi çalınır, güm bü dü güm güm güm bü dü güm,
Tokmak böyle mi vurulur güm bü dü güm güm güm?

5 Türkü şöyle mi söylenir, lay la la lay lay lay la la lay,
Oyun böyle mi oynanır hop ti ri şıkıdım hop?

HALAY

Çabuk Hızda

Söz ve Müzik
Saip EGÜZ

Gel ya nı ma gir ko lu ma Gel ya nı ma gir ko lu ma hey hey
Dön bir sa ğa bir de so la Dön bir sa ğa bir de so la hey hey
Koy be li ne sağ e li ni Koy be li ne sol e li ni hey hey

Ver e li ni al men di li— Çek ha la yı hey—— hey

CİLVELOY

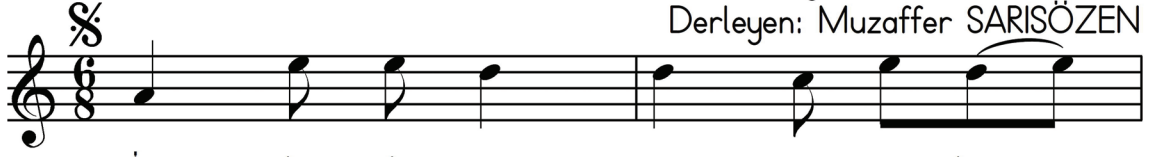
Türkü

Yöresi: Artvin

Kaynak kişi: Osman AKSU

Derleyen: Muzaffer SARISÖZEN

Çabuk Hızda

İn dim de re ır ma ğa hoy—
Zey tin da lı kır ma ğa hoy—
Gel dim se ni al ma ya hoy—
Baş la dın ağ la ma ya hoy—

na nay— da— cil— ve loy— na nay— da
na nay— da— cil— ve loy— na nay— da
na nay— da— cil— ve loy— na nay— da
na nay— da— cil— ve loy— na nay— da

Nay da na hoy ni nay da hoy na nay da—

cil— ve loy— na nay— da

ÇOK ÇALIŞKAN OLMALIYIZ

Orta Hızda

Söz ve Müzik

Sefai ACAY

♩

4

Çok çalış kan ol ma lı yız
Tem bel tem bel dur ma ma lı
Her iř zor dur bil me li yız

Çok çalış kan ol ma lı yız
Gün ler hiç boş kal ma ma lı
Güç lük le ri yen me li yız

Bu u lus i çin bu va tan i çin

♩

Çok çalış kan ol — ma lı yız

HAYVANLARI SEVELİM

Çabuk Hızda

Söz: Serkan BOZ
Müzik: Nevit KODALLI

Dün kü çük bir kuş a ğa ca kon du Ne gü zel ne gü zel ö tü yor du

Git tim ev den yem ge tir dim Ye mi ni yi yin ce uç tu git ti

Kü çük kuş kü çük kuş yi ne gel Yi ne gel gel mi nik kuş yi ne gel

Kü çük kuş kü çük kuş yi ne gel yi ne gel Gel mi nik kuş yi ne gel

ens.... Hay van la rı çok se ve lim

On la rı in cit me ye lim On lar bi zim dost la rı mız Sa kın in cit me ye lim

* Şarkının sözlerine göre bazı tartımlar aşağıdaki
iki ayrı ölçüde verildiği gibi okunacaktır.

miyav lı yor du Mi nik ke di mi nik ke di

KIZILAY

Orta Hızda

Söz ve Müzik
Sefai ACAY

Dep rem ler de yan gın lar da
Kan ver mek le yar dım et mek

Hem sa vaş ta hem ba rış ta
Çok bü yük bir mut lu luk tur

Sen ko şar sın yar dı ma
Çöz dü ğün güç lük le ri

SON

Güç ve rir sin yur du ma
Bil me yen kim se yok tur

Son su za dek güç le ne rek
Son su za dek güç le ne rek

Her a cı yı sar Kı zı lay
Her a cı yı sar Kı zı lay

BİRİCİK ÖĞRETMENİM

Orta Hızda

Söz: Selçuk YILDIRIM

Müzik: Besim AKKUŞ

Da ha ya şım dol ma dan O ku la baş la ma dan
Yaz ma yı sen öğ ret tin Ya şı mı sen bel let tin
Gü zel şar kı söy lü yor Re sim ler ya pı yo rum

Ta nıt mış lar dı se ni Bi ri cik öğ ret me nim
He sa bı sen kav rat tın Bi ri cik öğ ret me nim
Hep si se nin e se rin Bi ri cik öğ ret me nim

GENÇLİK MARŞI

Orta Çabuk Hızda

Uyarlayan: Ali Ulvi ELÖVE

Müzik: Felix KÖRLİNG

mf Dağ ba şı nı du man al mış Gü müş de re
Bu gök de niz ne re de var Ne re de bu

dur maz a kar_____ Gü neş u fuk tan şim di do
dağ lar taş lar_____ Bu a ğaç_____ lar gü zel kuş

ğar Yü rü ye lim ar ka daş lar_____
lar Yü rü ye lim ar ka daş lar_____

Se si mi zi yer gök su din le sin Sert a dim lar la

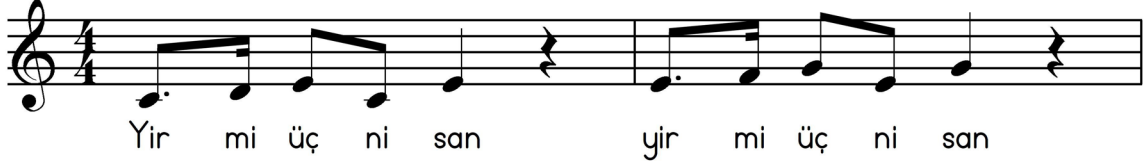
her yer in le sin Se si mi zi yer gök su din le

sin Sert a dim lar la her yer in le sin in le sin

23 NİSAN

Orta Hızda

Söz ve Müzik
Ömer Faruk YURTOĞLU

10. YIL CUMHURİYET MARŞI

Söz : Behçet Kemal ÇAĞLAR

Faruk Nafiz ÇAMLIBEL

Müzik : Cemal Reşit REY

Orta Çabuk Hızda

ATAM

Çabuk Hızda

Söz ve Müzik
Ziya AYDINTAN

İZMİR'İN DAĞLARINDA

Çabuk Hızda

Söz ve Müzik

İzzettin Hümâyi ELÇİOĞLU

İz mi r'in dağ la rın da çi çek ler a çar
Bo zul muş ha in düş man yel gi bi ka çar
İz mi r'in dağ la rın da o tur dum kal dım
Ök süz— yav ru la rı bağ rı ma bas tım

Al tın gü müş o na sır ma lar sa çar
Ya şa Mus ta fa Ke mal pa şa ya şa
Şe hit o lan la rı def te re yaz dım
Ka der böy le i miş ey ga rip a na

Al tın gü müş o na sır ma lar sa çar
A dın ya zı la cak mü cev her ta şa
Şe hit o lan la rı def te re yaz dım
Ka nım fe da ol sun a ziz va ta na

SÖZLÜK

A - B

anonim: Yazanı, yapanı, söyleyeni bilinmeyen eser.

avare: İşsiz, işsiz güçsüz, başıboş, aylak.

bağlama: Türk halk müziğinde kullanılan, gövdesi ağaçtan oyularak yapılmış, üç çift telli, uzun saplı çalgı; saz.

bar: Anadolu'nun doğu ve kuzey bölgesinde, en çok Artvin ve Erzurum yörelerinde el ele tutuşularak oynanan, ağır ritimli bir halk oyunu.

beste: Bir müzik eserini oluşturan ezgilerin bütünü.

besteci: Beste yapan kimse, bestekâr.

biçare: Çaresiz, çare bulamayan, zavallı (kimse).

C - Ç - D

çalgı: Müzik aleti, çalgı aleti, enstrüman.

dans: Müzik temposuna uyularak yapılan ve estetik değer taşıyan düzenli vücut hareketleri, raks.

darbuka: Toprak veya madenden yapılan, bir yanı açık, vurmali çalgı.

davul: Büyük ve enlice bir kasnağın iki yanına deri geçirilerek yapılan, tokmak ve değneklerle çalınan çalgı.

derlemek: Seçme yaparak toplamak, bir araya getirmek.

divane: Kaçık, budala.

E - F - G

ezgi: Belli kurallara göre düzenlenmiş, kulağa hoş gelen ses dizisi, nağme, melodi.

flüt: Yan tutularak çalınan, orkestrada yer alan bir üflemeli çalgı.

gâh: Seyrek olarak, arada bir, ara sıra.

giriftar: Tutulmuş, yakalanmış.

gitar: Genellikle ahşap gövdeli, perdeli, altı teli olan, telleri parmakla çekilerek veya pena ile vurularak çalınan bir telli çalgı.

H - I - İ

halay: Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde genellikle davul ve zurna eşliğinde toplu olarak oynanan bir halk oyunu.

hora: Birçok kişi tarafından el ele tutuşarak oyun müziği eşliğinde oynanan bir halk oyunu.

horon: Karadeniz Bölgesi'nde kemençe ile oynanan halk oyunu.

ilahi: Tanrı'yı övmek, ona dua etmek için yazılıp makamla okunan nazım.

K

kanun: Dikdörtgen biçiminde, bir köşesi kesik, yassı bir sandık üzerine gerilmiş tellerden oluşan, mızrapla çalınan ince saz çalgısı.

karşılama: Trakya ve Marmara bölgesinde oynanan bir halk oyunu veya bu oyunun müziği.

kaval: Genellikle kamıştan yapılan, daha çok çobanların çaldığı, yumuşak sesli, üflemeli bir çalgı.

keman: Dört teli olan, çenenin altına dayayarak çalınan yaylı saz.

kemençe: Yayla diz üzerinde çalınan, kemana benzer, üç teli olan küçük bir çalgı, kemençe.

klarnet: Tahtadan, metal perdeli, orkestrada önemli yeri olan bir üflemeli çalgı.

konser: Sanatçıların müzik eserlerini bir topluluk önünde çalması veya söylemesi.

kontrbas: Keman türünden, en kalın sesli yaylı saz.

L - M - N

marş: Ritmi, yürüyen bir kimsenin veya topluluğun adımlarını hatırlatan müzik parçası.

ney: Klasik Türk müziğinde ve özellikle tekke müziğinde yer alan, kaval biçiminde, yanık sesli, kamıştan yapılmış, üflemeli bir çalgı.

O - Ö - P - R

piyano: Klavyeli, telli, değişik tuşlara basılarak çalınan ağır ve büyük çalgı.

S - Ş - T

tambur: Klasik Türk müziğinin başlıca çalgılarından biri olan, yay veya mızrapla çalınan, uzun saplı, telli çalgı.

trampet: İki değnek ile çalınan küçük davul.

tulum: Gövdesi bu deriden yapılmış üflemeli çalgı, gayda.

türkü: Hece ölçüsüyle yazılmış ve halk ezgileriyle bestelenmiş şiir.

U - Ü

ut: Klasik Türk müziği araçlarından, iri karınlı, kirişli, mızrapla çalınan bir çalgı.

uyarlama: Bir eseri çevrildiği dilin, konuşulduğu toplumun yaşayışına, inançlarına uydurma.

V - Y - Z

viyola: Kemana benzer, kemandan büyük bir çalgı, alto.

viyolonsel: Viyoladan büyük, kontrbastan küçük, dört sürtme telli bir orkestra çalgısı, çello.

zeybek: Ege yöresine özgü bir müzik veya oyun türü, zeybek havası.

zil: Birbirine çarparak ses çıkartmak için parmaklara veya tefin kasnağındaki deliklere takılan yuvarlak, metal nesne.

zurna: Ağaçtan yapılan, iki karış boyunda, ağız bölümü yayvan, keskin bir ses çıkaran ve çoğu zaman davulla veya dümbelele birlikte çalınan nefesli çalgı.

CEVAP ANAHTARI

1. BÖLÜM

A

1. B

2. C

3. A

4. C

B

1. D

2. D

3. Y

4. Y

2. BÖLÜM

A

1. A

2. B

3. B

4. A

5. C

6. C

7. A

8. B

9. B

B

1. D

2. D

3. Y

4. Y

5. D

6. Y

7. D

3. BÖLÜM

A

1. B

2. C

3. C

4. A

5. A

6. B

7. B

8. B

9. C

B

1. D

2. D

3. Y

4. Y

5. D

6. Y

4. BÖLÜM

A

1. C

2. A

3. B

B

1. D

2. Y

3. Y

4. D

KAYNAKÇA

- Aydoğan, S. (2003). TRT Çocuk Şarkıları Repertuvar Kitabı. Ankara: TRT Müzik Dairesi Yayınları.
- Dinçer, M. (1984). Cıvı Cıvı Okul Öncesi ve İlk Sınıflar İçin Şarkılar. Ankara: Maya Matbaacılık.
- Egüz, S. (1991). Toplu Ses Eğitimi. Ankara: Ayyıldız Matbaası.
- Egüz, S. (2003). TRT Çocuk Şarkıları Kitabı. Ankara: TRT Müzik Dairesi Yayınları.
- MEB. (2018). Müzik Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar). Ankara: MEB Yayınları.
- Seyrek, H. (2010). Anaokulları ve Anasınıfları İçin Şarkı Dağarcığı. İzmir: Mey Müzik Eserleri Yayınları.
- TDK. (2012). Türkçe Sözlük. Ankara: TDK Yayınları.
- TDK. (2012). Yazım Kılavuzu. Ankara: TDK Yayınları.
- Yıldırım, S. ve Akkuş, B. (1991). Blokflüt Metodu 1. Ankara: Ezgi Yayıncılık.

GÖRSEL KAYNAKÇA

